

Helyi Esélyegyenlőségi Program

ARLÓ
Nagyközség Önkormányzata

2022 – 2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	72
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	73
1. A HEP IT részletei	73
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	73
Jövőképünk.....	77
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	.....
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
3. Megvalósítás	96
3.1 A megvalósítás előkészítése	96
3.2 A megvalósítás folyamata	96
3.3 Monitoring és visszacsatolás	98
3.4 Nyilvánosság	98
3.6 Érvényesülés, módosítás	99
4. Elfogadás módja és dátuma.....	100

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésnek szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Arló Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község kialakulása és története:

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Ózd és Borsodnádasd között, a Sajó felé igyekvő Hódos patak két oldalán terül el, a két észak-déli irányban párhuzamosan futó hegyvonulat közötti völgytekőben Arló nagyközség. A Hódos lapálya majdnem teljesen sík, közepes szélessége 900 méter.

Arló és környéke a Bükk hegység, az ókori Tissia masszívum felmaradt röge. Nagy részben központi fekvésű, magasra emelt ókori és középkori tömegeit minden oldalról fiatalabb harmadkori tengeri és szárazföldi, valamint vulkanikus eredetű kőzetek övezik.

Az Arlói-tó:

Az Arló község határában lévő Szohony völgyi suvadás hazánk egyik legszebb természeti képződménye, egyik legnagyobb suvadása (homokfolyás) A suvadás következtében az elzáródott völgyben egy kelet-nyugati fekvésű tó keletkezett, a Szohony patak elzáródása, a felgyülemlett csapadék és kisebb források révén. A tó kialakulásában a természeti jelenségen kívül maga az ember is szerepet játszott.

A tengerszint felett 338 méter magas Cshó hegy 1863-ban leszakadt a Szohony völgyi oldalon és a völgytalpon jelentős feltorlódás keletkezett. Két-két hatalmas törési karéj keletkezett, melynek torkolata elzárta a völgyet. 1910-ben ismételt csúszás zajlott le, jelezve, hogy a homokfolyás nem talált teljes megtámasztásra. 1929-ben észlelték még a törési karéjoknál kőzet leomlását, de annak mértéke kisebb volt az előzőeknél.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A keletkezett völgyzáró gát mintegy 20 méter vastagságú. A csúszás parabolitikus fenékmozgású, külső karéjos elválást mutat, bár a fásítás igen tartósan kötötte meg a leomlott egyenetlen térszint, a mozgás még ma sem állt meg teljesen. A szakadás szélessége kb. 200 méter, a völgy felé néző oldala 280 méter, míg magassága 130 méterre tehető.

A tó hegycsuszamlás – természeti katasztrófa – következménye. Érdeklődésre tarthat számot, mint természeti érdekesség nem elhanyagolható.

A nyári strand fejlesztéshez az Ózdi Kohászati Üzemeknek volt korlátozott anyagi lehetősége. 1964-ben a községi tanács vette kezelésbe a strandot. Ózd város, ipari és bányatelepülések közelsége szükségessé tette a tó környékének fejlesztését, ezért zárt strandot épített ki a tanács.

A tó déli oldalán lévő legyezőszerű völgyében víkend-telkeket alakítottak ki. Az üdülőhely látogatottsága nő. A látogatók 95 %-a hazai, 5 %-a külföldi.

Történelem:

A község munkásságának harcát az Ózd-vidéki és bányamunkások együttes harca jellemzi. A vasgyárban dolgozó munkások a bányászokkal együtt 1907. október 10-ei Vörös Csütörtök forradalmi megmozduláshoz csatlakoztak.

Kiemelkedő esemény volt a bányászok életében, harcában a Járdánháza bányatelepen 1915-ben kirobbant sztrájk az emberibb bánásmód és béremelés érdekében.

1917-18-as években tömeges volt a katonák hazaszökése a frontokról, csatlakoztak a forradalmi csoportokhoz. 1917. nyarán a háború elleni tüntetések miatt állt le a munka a vasgyárban. A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásával Arlóban is megalakult a direktórium.

Az 1930-as években nagyszámú elbocsátások nehezítették a munkások életét, egyes rétegekben félelmet, bizonytalanságot keltettek. A gazdasági válságot a II. Világháborús készülődés váltotta fel. A hadiipar fellendült, így keresett lett a munkáskéz, enyhült az ipari és bányamunkások helyzete.

A II. Világháború utolsó évében a gyakori behívások idején több behívott megtagadta a bevonulást, és 1944. őszén a környékbeli erdők tele voltak behívások elől menekülő és a frontról elszökött katonákkal. A front közeledtével a felső hegyvidéken fellendült a partizán- tevékenység. 1946. tavaszán kigyulladt a villany, 1948-ban befejeződött a teljes villamosítás a községben. Az 1950-es évek elején megépítették a 25. számú főközlekedési utat.

Új iskola épült, 1953-ban nyitották meg a gyógyszerterát. 1965-ben épült meg 2 orvosi rendelő és lakás. 1961-ben alakult meg a termelőszövetkezet, de a lakosság elsősorban az iparból élt.

Arló község fejlődésében gátat, akadályt jelentett a cigánykérdés, melynek megoldására a 70-es évek végétől évenként átlagosan 10 családot juttattak lakásvásárlási akció keretében kulturáltabb lakáshoz.

1950-ben alakultak meg a tanácsok, 1969. január 9-én tartott alakuló üléssel január 15-én egyesült Arló, Borsodszentgyörgy és Járdánháza községekkel. 1971. január 1-jétől a közös tanácsból Arlót nagyközséggé nyilvánították.

1989. január 1-jével a közös tanácsból kivált Járdánháza, 1990. szeptember 30-án Borsodszentgyörgy. Arló nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete 1990. október 5-én tartotta első alakuló ülését.

A településen a szociális helyzet kedvezőtlen képet mutat. A rendszerváltást követő átrendeződések a térség vaskohászatára épülő ipart ellehetetlenítette, bezártak a tradicionális vállalatok, melyek hatására ugrásszerűen megnőtt a munkanélküliek száma. A képzetlen munkaerő elhelyezkedése tartós keresetet biztosító vállalkozásoknál, multinacionális cégeknél nem biztosított.

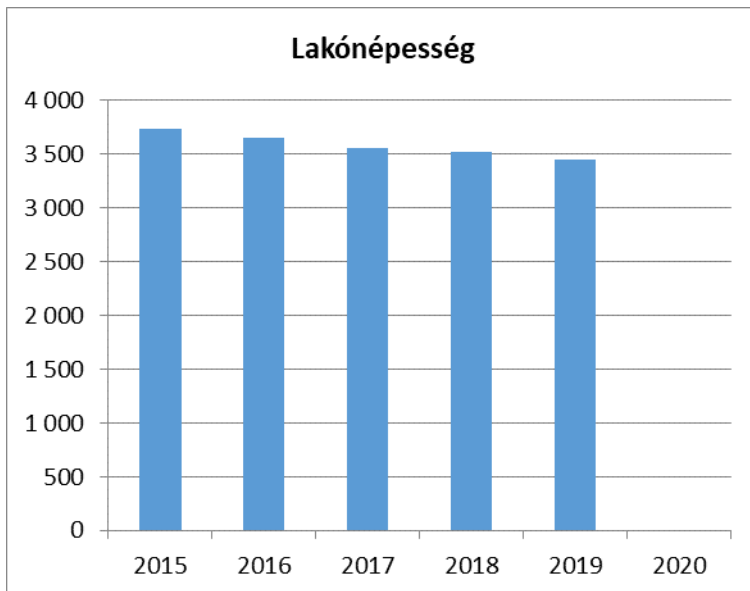
Ez a vidék 150 évig ipari bázis volt az ózdi és borsodnádasi vasgyárral, sok-sok szénbányával, biztos jövőképpel, viszonylagos jóléttel. Ma a fiatalok összeházasodni sem mernek, annyira nem érzik biztosnak a jövőjüket. Az egykor egzisztenciát adó munkahelyeket mind bezárták. Megértük azt, hogy az öregeknek kell segíteni a fiatalokat, mert errefelé ma már csak a nyugdíj számít biztos jövedelemnek. Legalábbis egyelőre.

A nagyközség területe: 8 687 ha 8 092 m²

- belterület 280 ha 9 592 m²
- külterület 4 406 ha 8 510 m²
- tó felszíni területe 8 ha 1 290 m²
- tó környéki terület 58 ha 4 043 m²
- erdőterület 3 232 ha

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	3 736	bázis év
2016	3 648	97,64%
2017	3 554	97,42%
2018	3 521	99,07%
2019	3 447	97,90%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

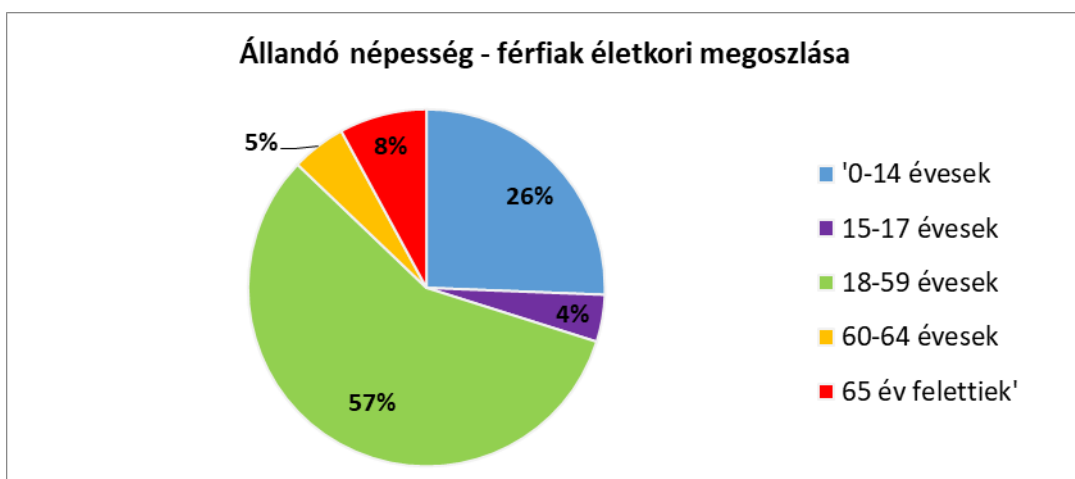

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

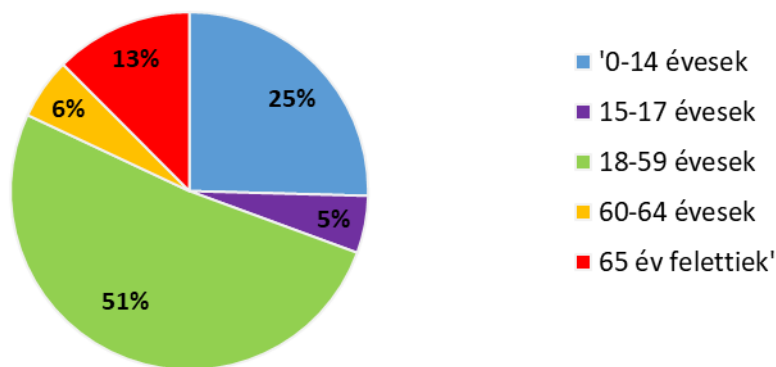
Arló lakónépességének száma csökkenő tendenciát mutat részben az előregedés, részben az elvándorlás miatt.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1928	1970	3898	49,46%	50,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			220	5,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	494	501	995	12,67%	12,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	82	102	184	2,10%	2,62%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1104	1012	2116	28,32%	25,96%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	95	109	204	2,44%	2,80%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	153	246	399	3,93%	6,31%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

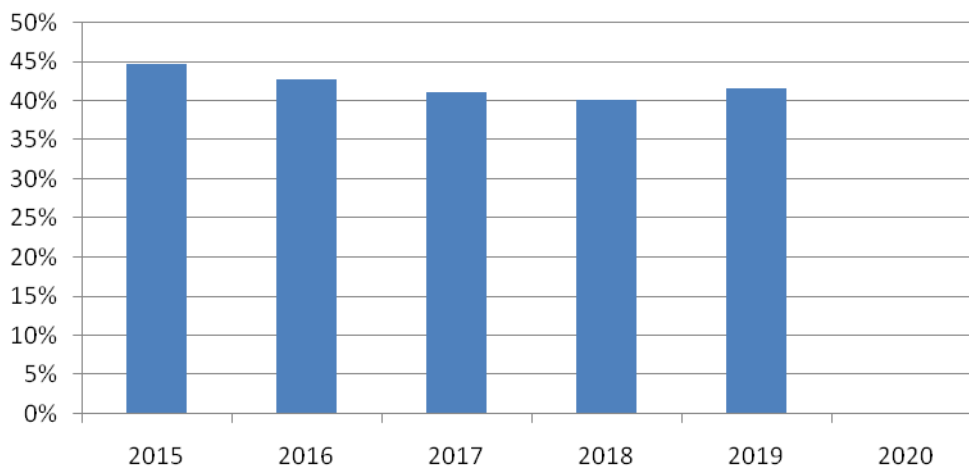
A kimutatás alapján elmondható, hogy az állandó népesség nemenkénti megoszlása megmutatja, hogy a nők magasabb számban képviseltetik magukat a településen, mint a férfiak. Egyedül a 18-59 éves korcsoportban magasabb a férfiak aránya. A hatvanöt év feletti korcsoportban a legnagyobb a százalékos különbség, ebből a statisztikai adatból az derül ki, hogy a nők tovább élnek, mint a férfiak.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	447	1 003	44,57%
2016	428	1 002	42,71%
2017	407	992	41,03%
2018	399	995	40,10%
2019	410	989	41,46%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

Arló problémái korántsem egyediek, a térségre jellemzőek. A falu előregszik, miután a fiatalok helyben nem találnak munkát, ezért vagy valamelyik hazai városba költöznek, vagy – és ez ma egyre gyakoribb – külföldre mennek dolgozni. Csak a munkahelyteremtéssel fordítható vissza ez a tendencia.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-25,22
2016	-28,17
2017	-29,44
2018	-20,92
2019	-28,42
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elvándorlások száma újból növekszik, ennek legfőbb oka a munkanélküliség, távolabbi városokban keresnek munkát nemcsak a fiatalok, de a középkorosztály is.

Az elvándorlások száma újból növekszik, ennek legfőbb oka a munkanélküliség, a településen, a régióban egyaránt nehéz munkahelyet találni, így a fiatalok és a középkorosztály sok esetben Budapestre, Dunántúlra, illetve külföldre költöznek a jobb életszínvonal reményében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	9,82
2016	5,15
2017	5,55
2018	11,02
2019	7,18
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és a halálozások számának különbsége 2019-ben csökkent 2018-hoz képest, de hosszú távon a lakónépesség csökken, a település elöregszik.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Arló Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti,

amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Arló település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködés kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP- nek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetősége a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021. 06. 30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI.4.) Korm. hat.). 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2025)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek. A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** (az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § alapján) **124/2021. (XI.25.) önkormányzati határozat**
- **Gazdasági program** (a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti) **11/2020. (IV.22.) önkormányzati határozat**
- **Szolgáltatástervezési koncepció** (a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatás-tervezési koncepció lényegét a **3/2015. (II.27.) számú önkormányzati rendelet** tartalmazza.

- A 115/2005. (III.31.) önkormányzati rendelet (településrendezési terv) és 47/2015. (III.27.) számú határozat fogalmazza meg a település fejlesztésére vonatkozó előírásokat, terveket az alábbiak szerint:
  - **Településszerkezeti terv:** Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti terv 2007-ben készült el.
  - **Köznevelés-fejlesztési terv** – Az önkormányzat feladata, kötelezettsége, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés (és az általános iskolai nevelés és oktatás) a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Ózd kistérség többcélú társulása 29 település összefogásával végzi tevékenységét.

„A Társulásban résztvevő helyi önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében megállapodásban és a szervezeti és működési szabályzatukban rögzített eljárásban és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a helyi önkormányzatok alábbi feladatait:

Szociális szolgáltatások és ellátások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62-65/C. §-ában, és a 65/F. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások, a 68. § (1)-(2) bekezdésében és a 84. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott szakosított ellátási formák biztosítása.

- Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások körében illetékességi területén a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, annak végrehajtási rendeleteiben, a működési engedélyben, a szakmai programban, a Társulási Tanács határozatában foglaltak szerint az alábbi szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátási formákat működtet.

- Szociális alapszolgáltatások keretében segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában az alábbi szolgáltatások biztosításával:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

- támogató szolgáltatás,
- szenvedélybetegek közösségi ellátása,
- idősek részére nappali ellátás,
- szenvedélybetegek részére nappali ellátása.

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek számára teljes körű ellátást nyújt idősek ápolást-gondozást nyújtó, tartós bentlakásos intézményben: idősek otthonában.

Hajléktalan személyek részére

- nappali ellátást biztosít nappali melegedőben, továbbá
- átmeneti bentlakásos elhelyezést biztosít
- éjjeli menedékhelyen az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek számára, az éjszakai pihenéshez, valamint krízishelyzetben
  - éjszakai szálláshoz szükséges szolgáltatások megszervezésével,
  - átmeneti szálláson azoknak a hajléktalan személyeknek, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra, az éjszakai pihenéshez, valamint krízishelyzetben éjszakai szálláshoz szükséges szolgáltatások megszervezésével.

Gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40. §-ában, a 41. § (1)-(2) bekezdésében és a 41. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosítása.

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körében illetékességi területén a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, annak végrehajtási rendeleteiben, a működési engedélyben, a szakmai programban, a Társulási Tanács határozatában foglaltak szerint a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése, jóléte, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése érdekében biztosítja

Gyermekjóléti központ keretében

- gyermekjóléti szolgálat
- utcai, lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti szolgálat működését.

Gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei ellátást biztosít – a családban élő gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletével, gondozásával, nevelésével, foglalkoztatásával és étkeztetésével – azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 88. §-ában meghatározott feladatok ellátása érdekében egészségügyi alapellátás körébe tartozó házi orvosi, házi gyermekorvosi, védőnői, fogászati alapellátási, iskola-egészségügyi szolgálatok és alapellátási ügyelet működtetése.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben és az egészségügyi alapellátás szakmai feltételeire, működtetésére és finanszírozására vonatkozó végrehajtási rendeletekben foglaltak szerint annak érdekében, hogy a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosított legyen a folyamatos egészségügyi ellátás, az alábbi egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatásokat működteti:

- háziorvosi,
- házi gyermekorvosi,
- védőnői,
- fogorvosi alapellátási,
- iskola-fogászati,
- iskola-egészségügyi,
- alapellátási – felnőtt és gyermek – ügyeleti szolgáltatásokat.

A Társulás által közösen fenntartott intézmények megnevezése:

- Kézen fogva Szociális Szolgáltató Központ 3600 Ózd, Szent István út 10. (2013. július 1-ig)
- Kistérségi Gyermekjóléti Intézmény 3600 Ózd, Petőfi út 12. (2013. július 1-ig)
- Kistérségi Közszolgáltató Gazdasági Iroda 3600 Ózd, Október 23 tér 1. (2013. július 1-ig)
- Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (2013. július 2. napjától)

A társulásban a település által igénybe vett szolgáltatások, melyek településünkön nem vehetők igénybe:

- Szenvedélybetegek közösségi ellátása
- Támogató szolgálat
- Nappali melegedő
- Szenvedélybetegek Nappali Intézménye
- Átmeneti szállás
- Éjjeli menedékhely
- Központi Orvosi Ügyelet Ózd
- Diszpécser szolgálat (orvosi ügyeletre)

A fentiekén túl a mikro-körzeti társulás tagjai amiben tudják, segítik egymás munkáját.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

Egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatók a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez.

- helyi önkormányzat adatai,
- TeIR,
- KSH-TSTAR,
- KSH-Népszámlálás,

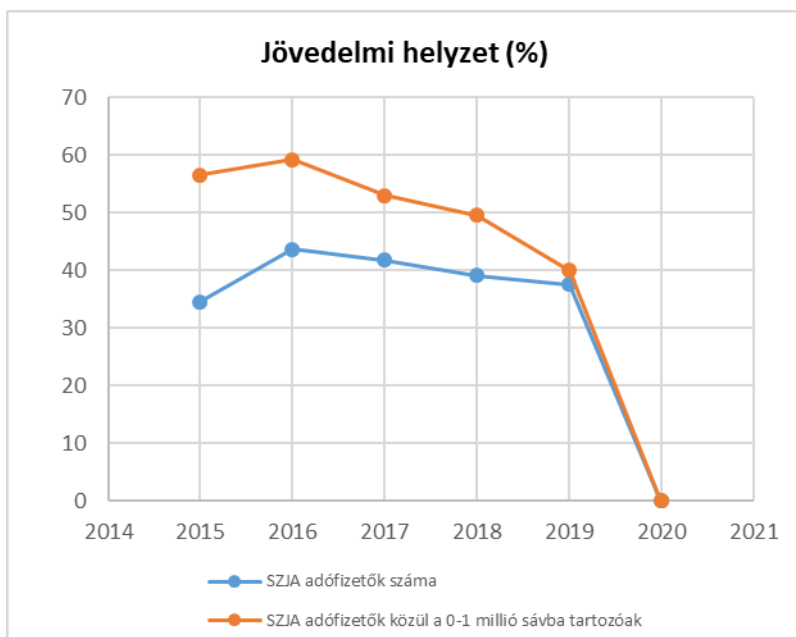
- Magyar Államkincstár,
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal,
- helyi civil szervezetek adatai,
- helyi adatgyűjtés.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	34,48	56,52
2016	43,62	59,20
2017	41,73	52,94
2018	39,12	49,51
2019	37,55	39,99
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Az Önkormányzat saját forrásból képtelen a lakosság jövedelmi helyzetén emelni. A települési, illetve a rendkívüli települési támogatások nem enyhítik a mindennapos gondokat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

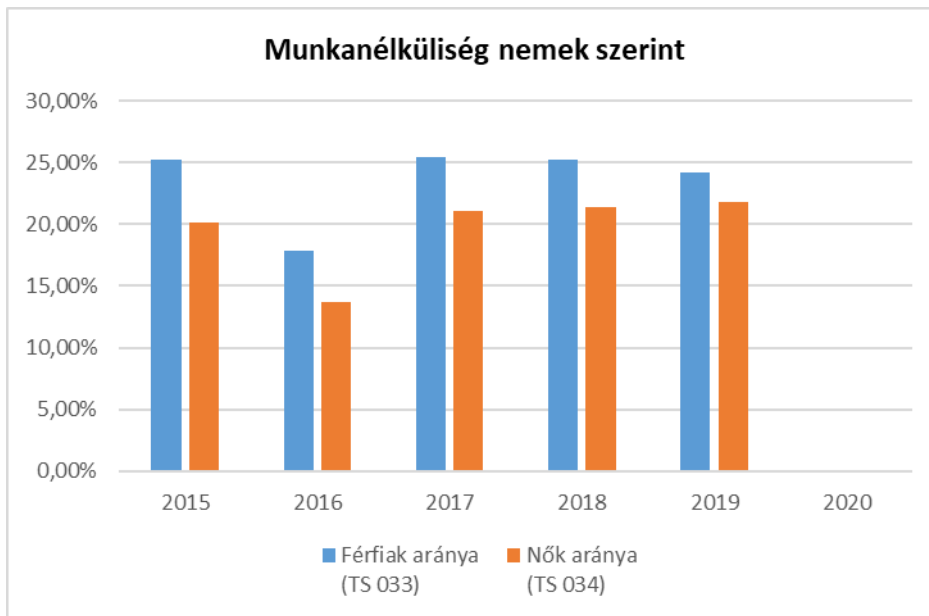
A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt. -ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	25,28%	20,11%	22,70%
2016	17,90%	13,74%	15,82%
2017	25,41%	21,13%	23,27%
2018	25,21%	21,42%	23,32%
2019	24,18%	21,83%	23,01%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

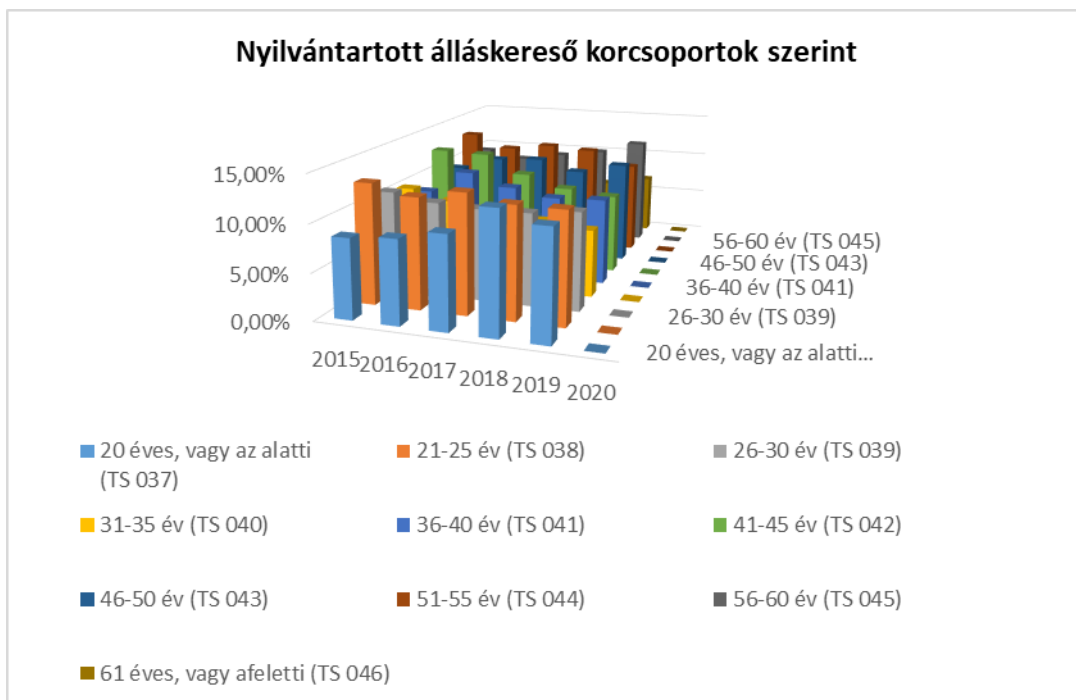
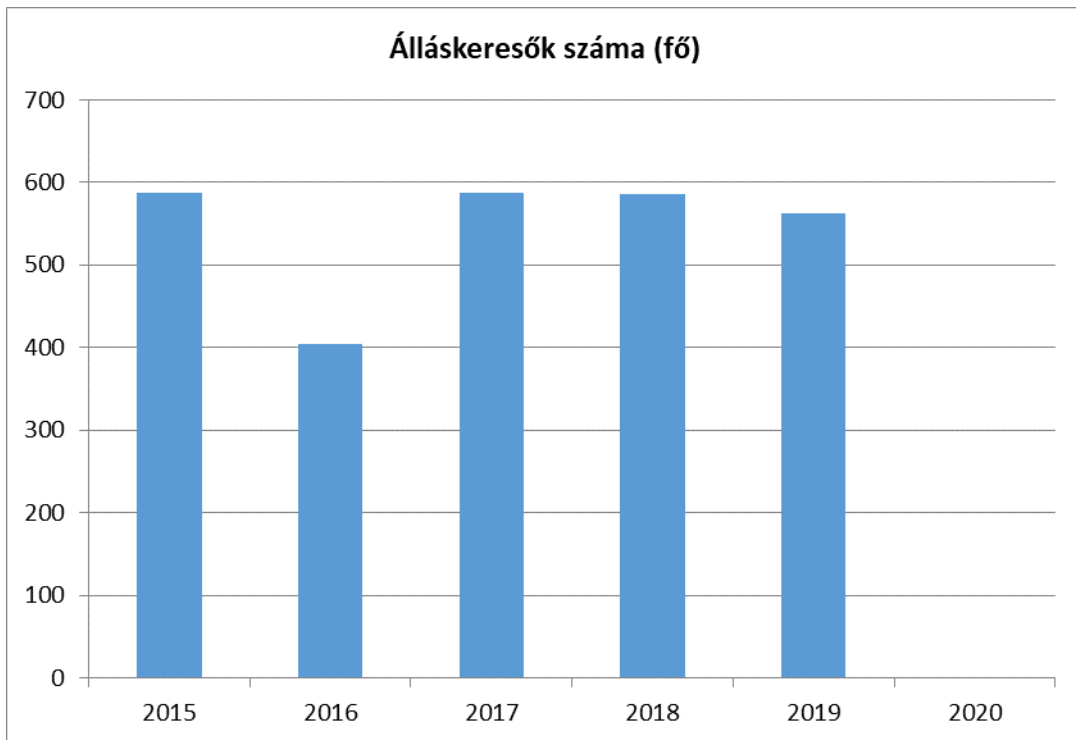

A munkanélküliségi ráta a férfiak tekintetében alacsony csökkenést, a nők esetében viszonyt növekedést mutat. A nyilvántartott álláskeresők száma kis mértékben csökkent 2017-hez képest. A térségi munkáltatók egyre nagyobb számban vesznek fel munkavállalókat. Több képzés is indult az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedésének elősegítésére.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		587	404	587	585	563
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	50,00	36,00	58,00	75,00	65,00	n.a.
	%	8,52%	8,91%	9,88%	12,82%	11,55%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	76,00	48,00	75,00	70,00	67,00	n.a.
	%	12,95%	11,88%	12,78%	11,97%	11,90%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	64,00	41,00	58,00	58,00	59,00	n.a.
	%	10,90%	10,15%	9,88%	9,91%	10,48%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	60,00	37,00	43,00	46,00	41,00	n.a.
	%	10,22%	9,16%	7,33%	7,86%	7,28%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	52,00	46,00	59,00	54,00	53,00	n.a.
	%	8,86%	11,39%	10,05%	9,23%	9,41%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	75,00	51,00	62,00	54,00	49,00	n.a.
	%	12,78%	12,62%	10,56%	9,23%	8,70%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	57,00	45,00	67,00	60,00	64,00	n.a.
	%	9,71%	11,14%	11,41%	10,26%	11,37%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	77,00	47,00	72,00	70,00	58,00	n.a.
	%	13,12%	11,63%	12,27%	11,97%	10,30%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	60,00	38,00	60,00	64,00	69,00	n.a.
	%	10,22%	9,41%	10,22%	10,94%	12,26%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16,00	15,00	33,00	34,00	38,00	n.a.
	%	2,73%	3,71%	5,62%	5,81%	6,75%	-

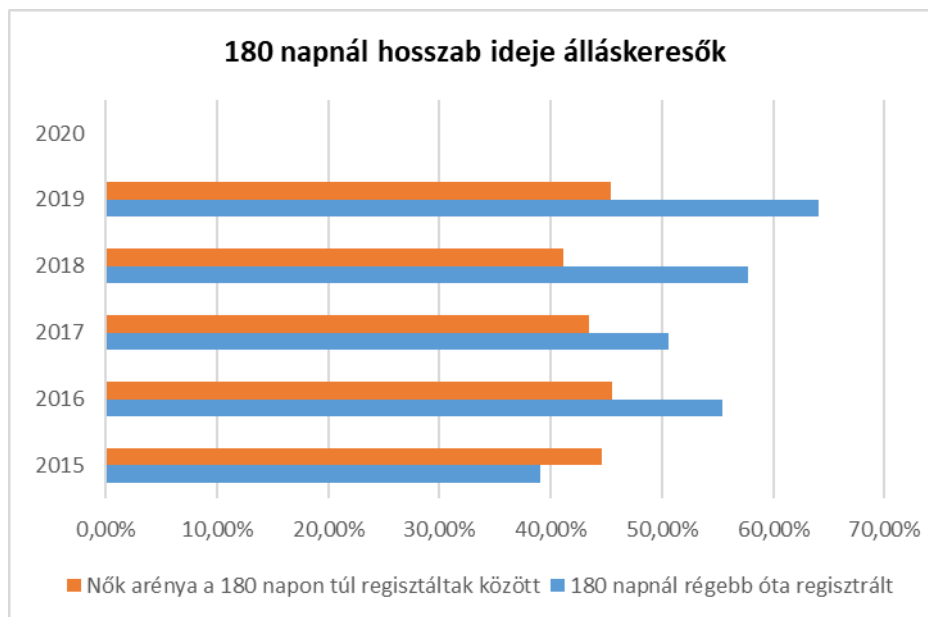
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályokban miként változik. A nyilvántartott álláskereső száma javuló tendenciát mutat több korcsoportban, viszont az 56 év feletti lakosoknál jelentős emelkedést tapasztalhatunk, ők nehezebben találnak munkát az életkoruknál és az egészségi állapotuk okán is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2015	39,01%	44,54%
2016	55,45%	45,54%
2017	50,60%	43,43%
2018	57,78%	41,12%
2019	64,12%	45,43%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya az elmúlt időszakhoz viszonyítva növekedett. Az alacsony iskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek

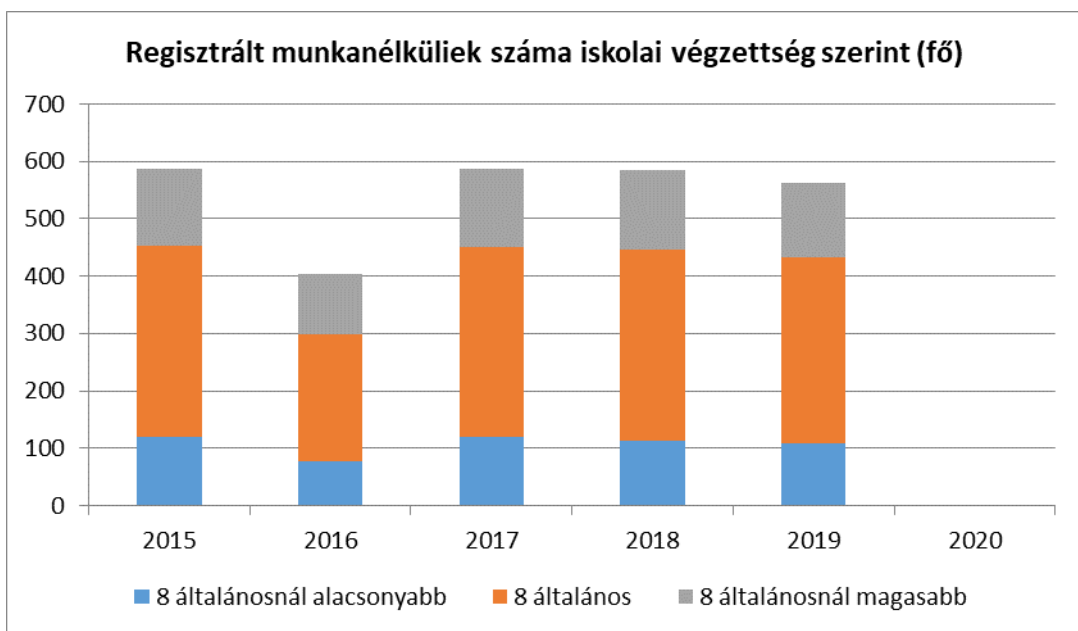
sokkal nehezebben találnak munkát. A nemek szerinti eloszlásban jól látható, hogy a nők aránya növekszik az előző évekhez képest.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	587	120	20,44%	332	56,56%	135	23,00%
2016	404	78	19,31%	221	54,70%	105	25,99%
2017	587	120	20,44%	330	56,22%	137	23,34%
2018	585	112	19,15%	334	57,09%	139	23,76%
2019	563	108	19,18%	324	57,55%	131	23,27%
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

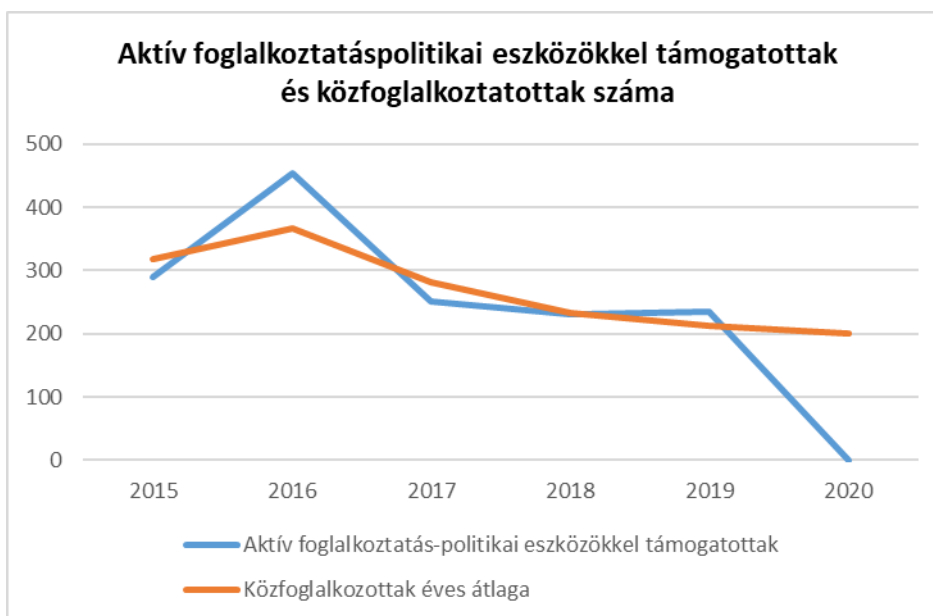

A regisztrált munkanélküliek és álláskeresők körében látható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek és az általános iskolával rendelkezők aránya igen magas. Az összes regisztrált munkanélküliek 70 %-a. Sok esetben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők még betanított munkát sem tudnak elvégezni

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	290	319
2016	454	366
2017	252	282
2018	230	232
2019	236	212
2020	n.a.	201

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak száma évről-évre csökken, mellyel a helyi önkormányzat is szembesül. Évről-évre szigorodnak a START munkaprogram feltételei, a rendelkezésre álló forrás, ezért egyre kevesebb program indul egyre kevesebb létszámmal.

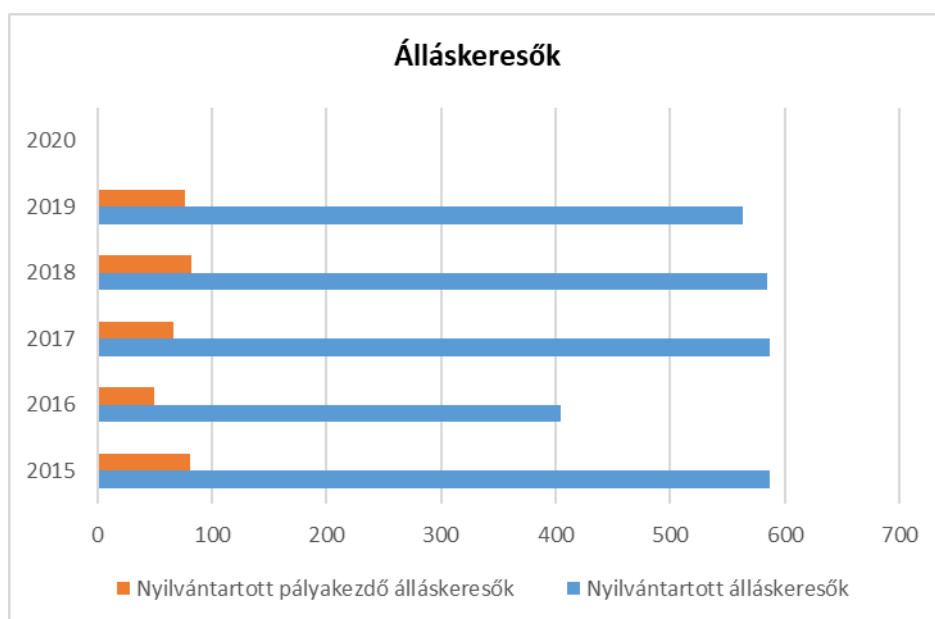
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Arló a tömegközlekedési eszközök közül autóbusszal közelíthető meg. A 26-os főút településünkön halad át. Közúton könnyen megközelíthető a szomszédos Ózd város, ahol több helybéli elhelyezkedett. Az utóbbi időben viszont egyre többen járnak dolgozni 60-70 km-es, akár 100 km-es távolságban is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	587	81
2016	404	50
2017	587	66
2018	585	82
2019	563	77
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők, ezen belül is a pályakezdők száma javuló tendenciát mutat, a továbbképzésekben nagyobb számban vesznek részt, illetve könnyebben találnak munkát lakóhelyüktől távolabb. Fiatalokat önkormányzatunk közfoglalkoztatás keretében alkalmaz. Képzések, továbbképzések részükre településünkön nem folynak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Területileg a munkaerő-piaci képzésben a szomszédos Ózd szakképzést, felnőttképzést biztosító iskolái elérhetőek. Közfoglalkoztatási program keretében a résztvevők sikeres szakmai vizsgát tettek különféle OKJ-s képzéseken.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Közfoglalkoztatási programok keretében az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a foglalkoztatottak 90 %-a roma származású.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén nincs hátrányos megkülönböztetés sem a munka, sem a bér tekintetében.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

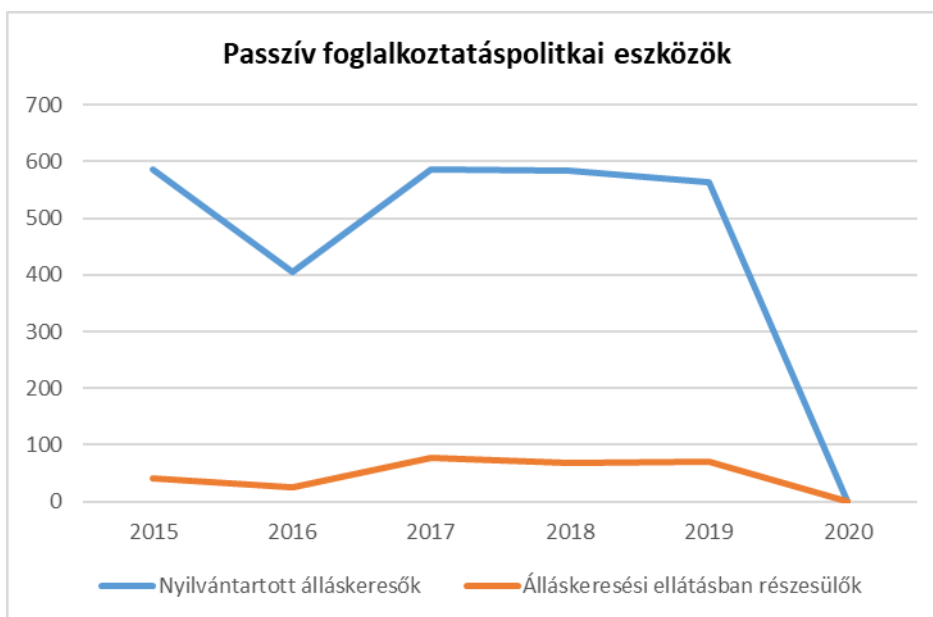
Településünkön működik az Arlói Könyvtár Információs és Közösségi Hely, ahol mind a fiatalok, mind az idősek a digitális és számítástechnikai ismereteiket tudják alkalmazni, illetve bővíteni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	587	25,68%	41	6,98%
2016	404	18,21%	25	6,19%
2017	587	27,24%	76	12,95%
2018	585	27,50%	69	11,79%
2019	563	27,49%	71	12,61%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

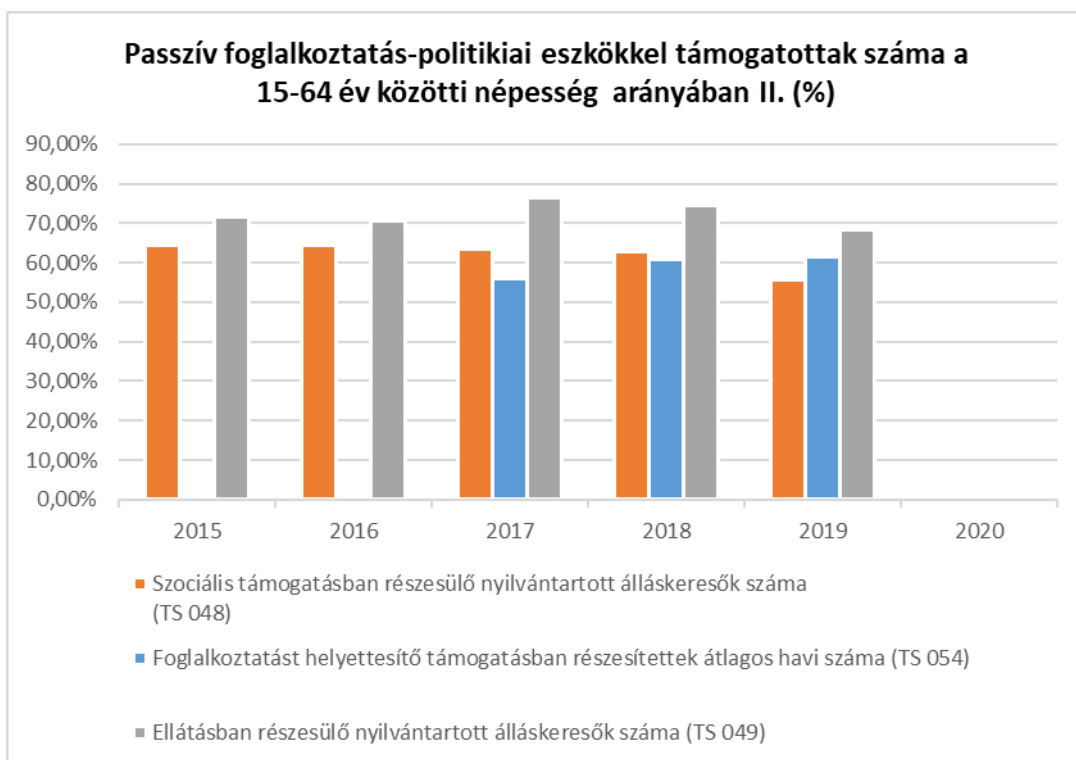

Az álláskeresési ellátásban részesülők aránya 2019-től ismét emelkedést mutat, ami a világjárvány okozta gazdasági válságnak is tulajdonítható.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	379	64,57%	n.a.	-	420	71,55%
2016	260	64,36%	n.a.	-	285	70,54%
2017	372	63,37%	329	56,04%	448	76,32%
2018	367	62,74%	355	60,73%	436	74,53%
2019	313	55,60%	347	61,65%	384	68,21%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

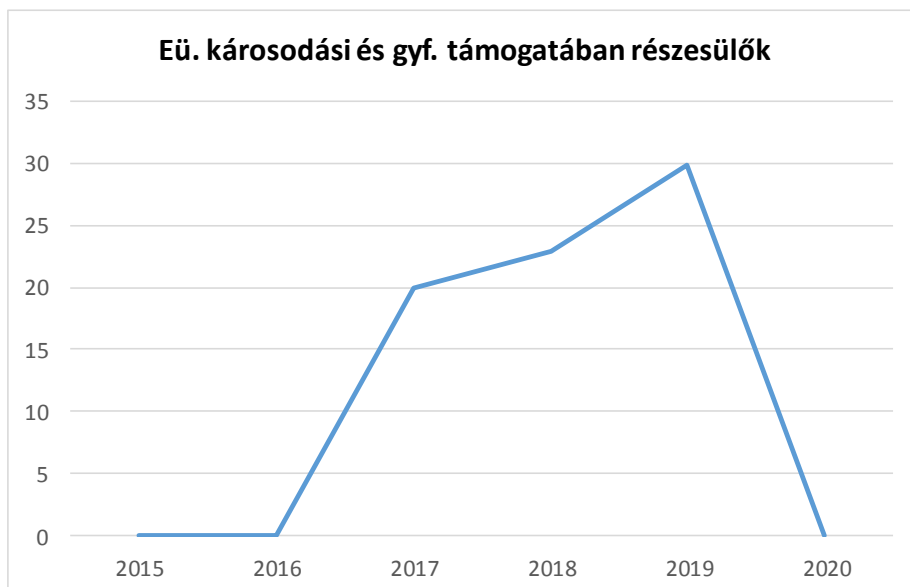

A szociális támogatásban és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számának kismértékű csökkenése tapasztalható. Az aktív korúak ellátásában kivezetésre került a rendszeres szociális segély intézménye. A szabályozás az aktív korú munkára képes személyektől elvárja az aktív munkakeresést.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	20
2018	23
2019	30
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma növekedést mutat.

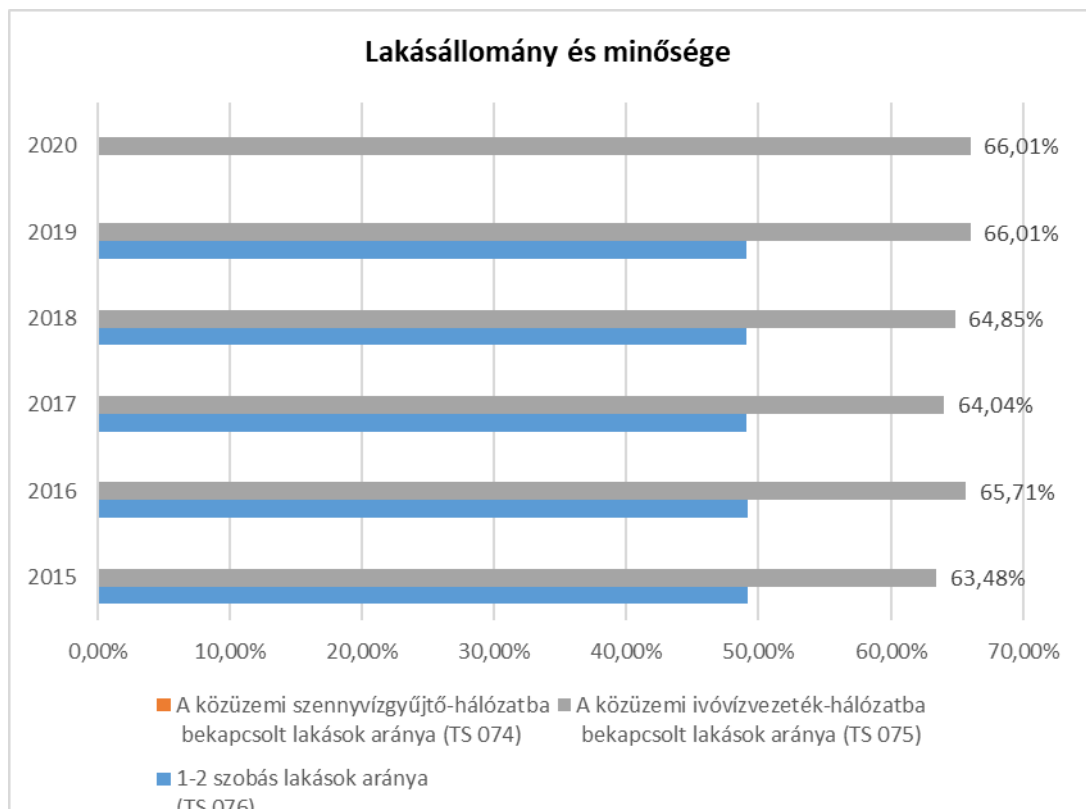
2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenysége időtartamát is figyelembe kell venni.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	1120	n.a.	n.a.	49,20%	0,00%	63,48%
2016	1120	n.a.	n.a.	49,20%	0,00%	65,71%
2017	1118	n.a.	n.a.	49,11%	0,00%	64,04%
2018	1118	n.a.	n.a.	49,11%	0,00%	64,85%
2019	1118	n.a.	n.a.	49,11%	0,00%	66,01%
2020	1118	n.a.	n.a.	-	98,98%	66,01%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati

A lakásállomány településünkön csökken. A közzeműi hálózatba bekapcsolt lakások aránya évek óta változatlan, új lakások nem épülnek az elszegényedés és a magas alapanyag árak miatt. A közzeműi ivóvíz- és szennyvíz hálózatba bekapcsolt lakások aránya emelkedik. A lakások számottevő része magántulajdonban van.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány *opcionális (önkormányzati adatok)*

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	1 120	n.a	15	0	0	0	0
2016	1 120	n.a	15	0	0	0	0
2017	1 118	n.a	15	0	0	0	0
2018	1 118	n.a	15	0	0	0	0
2019	1 118	n.a	15	0	0	0	0
2020	1 118	n.a	14	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati, jelenleg rendelkezésére álló lakások a „szolgálati lakás” kategóriába illenek. A korábban tulajdonában lévő szociális bérlakásokat a bérlők olyan

szinten „lelakták”, hogy a 6 lakásos épületből jelenleg 1 szoba áll rendelkezésre, de már ez sem önkormányzati tulajdonként. (Bérlők folyamatos rongálása miatt célszerűbb volt a tulajdonba adás, mely után a tulajdonos elbontotta, felgyújtotta az ingyen tulajdonába került ingatlant.)

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön az elégtelen lakhatási körülmények között élők majdnem 100 %-ban saját életvitelüknek köszönhetik lakhatási körülményeiket. Az esetlegesen teljesen felújított lakások megvásárlása után – adományként kapva, részletfizetéssel – a lakást elhanyagolják, nyílászárókat kiszedve, fűtési lehetőséget sem biztosítva maguknak élnek. A lakások teljes „lelakása” után is csak keveseknek van igénye más, rendezettebb lakhatási megoldásra, akinek van, az elköltözik valamelyik „rokon” még lakható ingatlanába.

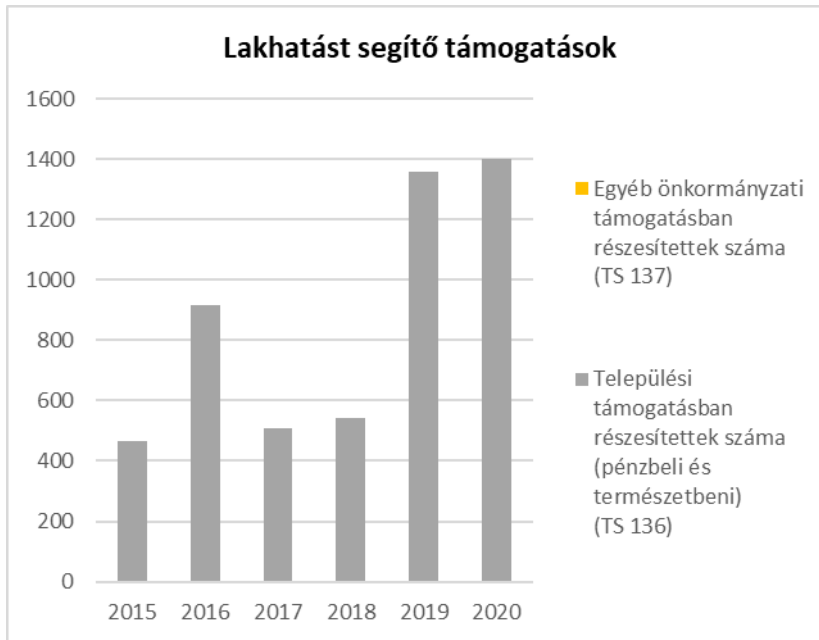
Felmérhetetlen az ilyen helyzetekkel kapcsolatosan az érintett személyek száma, évtizedek óta hivatalosan ugyanarra a lakcímre bejelentkezettek száma szinte csak a halálesetek bejelentése alkalmával csökken.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletére, illetve tüzelőanyag vásárlására nyújtható.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	464	n.a.
2016	915	n.a.
2017	510	n.a.
2018	541	n.a.
2019	1359	n.a.
2020	1402	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásban részesülők száma növekszik, az elszegényesedés és az infláció következtében

Lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át (71.250,- Ft) és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Látható, hogy 2019. évtől főleg a rendkívüli települési támogatásokban részesülők száma növekedett, illetve ez évtől 350, illetve 448 fő részesült szociális célú tűzifa támogatásban.. Többen elhelyezkedtek a környező vállalatoknál. Három vagy több gyermekük révén – a családi adókedvezmény érvényesítésével – a keresetük bruttó összeget megkapják, ami meghaladja a jövedelem határt.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak . A lakásfenntartási támogatás szolgáltatókhoz utalása révén javult a villamosenergia-, víz-, gáz-, és az eszközközvetítőnél lévő lakások hitelének fizetése. Kevesebb ezen szolgáltatások kikapcsolása.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Arló nagyközség külterületéhez tartozik több, külterületen lévő tanya. Ezek egy részéből a tulajdonosok „kihaltak”, elköltöztek, más helyeken szepítik a környezetet, a gyermekek visszaköltöznek, új tulajdonosok jelennek meg.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői

Arlóban kifejezetten „telep szintű szegregátumról,„ nem beszélhetünk, sokkal inkább utcák szerintiokról, pl. a Dózsa György út, a Hunyadi út, a Dankó út. A Vasút út, a Mátyás király, a Kassai út lakosságának is több mint 70 %-a roma nemzetiségű, bár a népszámlálás során nem tudjuk, hogy mennyien vallják magukat annak. Ezeknek az utcáknak a megközelíthetősége mindenhol megoldott, jól járható utakkal. Arló a 25-ös számú főúton helyezkedik el, Eger és Ózd között. Ezen a főúton minden nap nagy a forgalom, buszjáratok is sűrűn járnak. Budapestre, és Miskolcra is van közvetlen járat. A volánbuszon kívül egyes munkaadók (pl. miskolci Bosch) különjáratokat küld az ingázó munkavállalókért. jutást.

Az utcáknak a közműellátottsága biztosított.

A „szegregátumokban,„ élők minden tagja minden közszolgáltatáshoz kellőképpen hozzájut.

b) a telepen, szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya

A településünkön a „szegregátumokban „ élők többsége alacsony iskolai végzettségű, , sokan rendszeres jövedelemmel nem rendelkeznek, sok család 5-6 gyermeket nevel, de nem ritka az ennél magasabb gyermekszám sem. Arlóban 744 gyermek részesül jelenleg gyerekvédelmi kedvezményben, 199 fő a HH, 403 fő HHH-s helyzetű gyermek.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

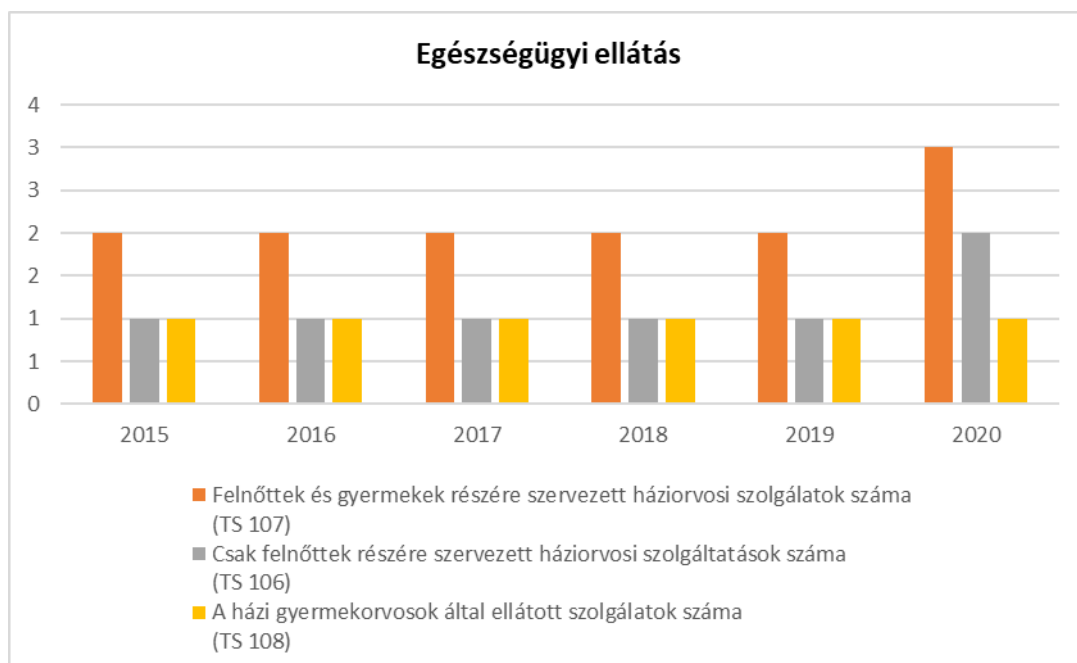
A lakosság területi átrendeződésének folyamata által kifejezett „telep szintű szegregációról” nem beszélhetünk, sokkal inkább utca szerinti felbontásban jellemző Arló településére.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közigyeállítás igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	2	1	1	1	279	n.a.
2016	2	1	1	1	278	n.a.
2017	2	1	1	1	n.a.	50
2018	2	1	1	1	n.a.	49
2019	2	1	1	1	n.a.	24
2020	3	2	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Jól látható, hogy településünkön az orvosi ellátás a törvényi előírásoknak megfelelő számban működik. Két felnőtt háziorvosi és egy gyermekorvosi szolgálat, valamint gyógyszerertár működik településünkön.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői szolgálat, a háziorvosok igyekeznek minél több szűrővizsgálatot szervezni a településen a szegénységben élők érdekében, hogy az utazási költség se jelentsen gondot a családoknál. Ezeken a szűrővizsgálatokon a lakosság részéről egyre többen vesznek részt, elsősorban a fiatalok és a középkorosztály közül. A védőoltásokat mind a gyermekek, mind a felnőttek maradéktalanul megkapják.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az intézményekben (óvoda, iskola, gondozási központ) a rászorulóknak minden esetben megkapják a szükséges ellátást. Az időskorúak a házi segítségnyújtás keretén belül egészségügyi és mentális biztonságot kapnak, így ez a sokszor távolélő hozzátartozókban erősíti a megfelelő gondoskodás és biztonság tudatát.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás megjelenik, sajnos nagyon lassan lehet bevezetni, mivel a családok otthon gyermekeiket nem szoktatják (nem tudják szoktatni erre) az egészséges életmódra. A régi, hagyományos ételek (pld. babfőzelék, „krumpli” (burgonya) stb.) a meghatározóak az idősek és a gyermekek körében is. Az óvodás, iskolás gyermekek, idősek egyaránt egészséges ételeket kapnak. Zöldséget, gyümölcsöt minden étkezéshez biztosítanak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A nagyközségben egy úgynevezett kézilabda pálya van, ahová a gyerekek kijárhatnak sportolni, valamint a Katolikus Egyház tornatermében van lehetőségük sportolásra. Az általános iskola nem rendelkezik tornateremmel.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Arlóban a szociális gondoskodásról a Szociális Alapszolgáltatási Központ gondoskodik, együtt dolgoznak a családsegítők, gyermekjóléti szakemberek és a szociális gondozók. Gyorsan fel tudják mérni egy-egy család gondját, időben tudnak intézkedni. A településen nincs hajléktalan, nincs ellátatlan gyermek. A végső esetben – családi segítség hiányában – megpróbálnak elhelyezést biztosítani a körzetközponti, vagy megyei intézményekben a kistérségi társulási megállapodás alapján.

g) drogprevenációs szolgáltatások

A településen nem érhetőek el. Legközelebb, a szomszédos Ózd városában érhetőek el ezek a szolgáltatások.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az intézményi dolgozók törekednek az egyenlő bánásmódra, hátrányos megkülönböztetés nem történt a településen.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszeren belül.

A pénzbeli és természetbeni támogatásokon, valamint a gyermekjóléti és szociális intézmény munkáján kívül nincs ilyen jellegű juttatás, illetve szolgáltatás.

3.6.2. számú táblázat - Népkonyha

Nem releváns a településen, nem működik népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	1	761	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Településünkön az elmúlt években épült fel a Kézműves Ház, illetve az iskola által korábban technika teremnek használt épület újult meg. Ezen épületekben aktív közösségi élet folyik. Itt tartanak próbát a civil szervezetek, (Vegyes kar- és hagyományörző csoport, színjátszó csoport, néptáncsoport, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által alapított Kortárs Segítő Klub) közösségi programok, előadások zajlanak. Roma gyermekek elevenítik fel a roma hagyományokat. A könyvtárat az E-Magyarország pont - miatt is - szívesen látogatják a roma etnikum fiatalabb képviselői, és az idősebb korosztály is.

Nagyközségünkben őrizzük a hagyományokat, programokat, műsorokat készítene a helyi csoportok. A Csillagfűt Néptánc Egyesület, az Arlói Vegyes Kar és Hagyományörző csoport minden kulturális eseményen, rendezvényen és ünnepeken színvonalas műsorokkal készül. Évek óta megrendezésre kerül településünkön a Laska Fesztivál, ami sok helybéli és távolélő vendéget vonz Arló lehetőségeihez képest biztosítja a sport és kulturális programokat. Településünk honlapjáról értesülhetnek közérdekű információkról, hírekről.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok elsősorban az etnikumhoz tartozók között vannak. Előfordult, hogy a vita tettelegességig fajul egy-egy ember, vagy család között.

A kisebb lopások, csalások a cigány családok körében jellemzőek. Az uzsora kamatra adott hitelek is ebben a körben terjedtek el.

Az önkormányzat próbálkozásai ellenére nehezen szüntethető meg ez az elterjedt viselkedési mód, mely a jogszabályok előírásai miatt is nehéz.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Római Katolikus Egyház Szent Ferenc Kisnővérei már több mint egy évtizede rendházat tartanak fenn a településen. Fő tevékenységük közé tartozik, az un. cigánypasztoráció. Tevékenységükkel, adományaikkal igyekeznek segíteni a velük kapcsolatban álló rászorulókat életét.

Az egyház karitás szervezete elsősorban az egyedül élő, idős emberek gondozásában nyújt segítséget. Adomány-gyűjtést is végeznek, elsősorban az iskolakezdés előtt a rászorulókat támogatására.

A Szociális Alapszolgáltatási Központ szintén végez adománygyűjtést, egész évben.

c) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei.

A Kortárs Segítő Klub civil szervezet foglalkozásain, előadásain keresztül megelevenedik a cigányság kultúrája. Foglalkozásaikon kézműves termékeket készítenek, táncot, éneket, történeteket adnak elő. Ápolják és bemutatják a cigány kultúrát.

e) helyi lakossági önszerveződések

Településünkön polgárórság, Idősek Tanácsa és különböző civil szervezetek, néptáncsoport, színjátszó csoport, vegyes kar működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat, akikkel együttműködési megállapodást kötött a képviselő-testület, valamint megállapodás keretében tartanak kapcsolatot, működnek együtt a civil szervezetekkel. Az önkormányzat intézményei is részt vesznek ebben a tevékenységben. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat segíti a rászorulókat, támogatja a fiatalokat. A korábban említett Kortárs Segítő Klub a roma kultúrát, hagyományt ápolja fiatalok bevonásával.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. § -ai rögzítik.

4. 3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az iskolázatlanok aránya	Az általános iskola 8. osztályának befejezése helyben, felnőttképzés, tanfolyamok
Magas a munkanélküliek száma	- közfoglalkoztatás - vállalkozások betelepítése, támogatása - bedolgozói munkák, kézműves ház - munkaerő toborzás
Magas gyermekszám	Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás
Egészségi állapot folyamatos romlása	Alap és szakellátások helyben való biztosítása, kötelező szűrővizsgálatok lehetősége
Rossz lakhatási feltételek	Lakhatási támogatás, lakásvásárlás elősegítése
Kilátástalanság érzése növekszik	Életvezetési tanácsadás, pozitív jövőkép kialakítása

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

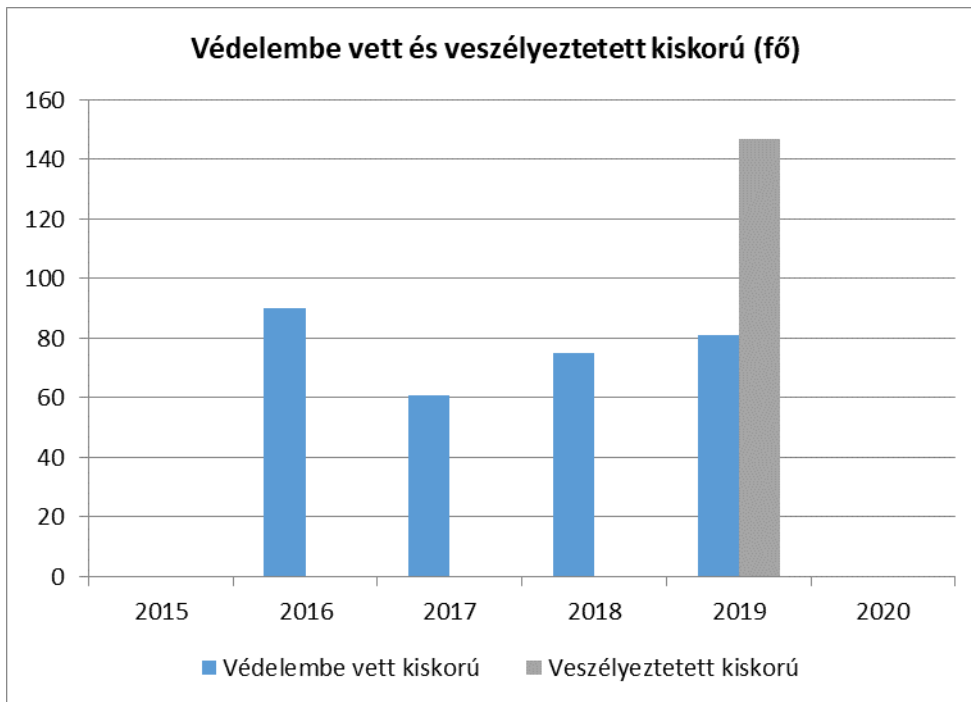
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 928	1 970	3898	49,46%	50,54%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			220	5,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	494	501	995	12,67%	12,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	82	102	184	2,10%	2,62%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A gyermekek korcsoportjaiban mind a 0-14, mind a 15-17 éves korcsoportban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Az állandó lakónépesség tekintetében is ez az arány jelenik meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	90	n.a.
2017	61	n.a.
2018	75	n.a.
2019	81	147
2020	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

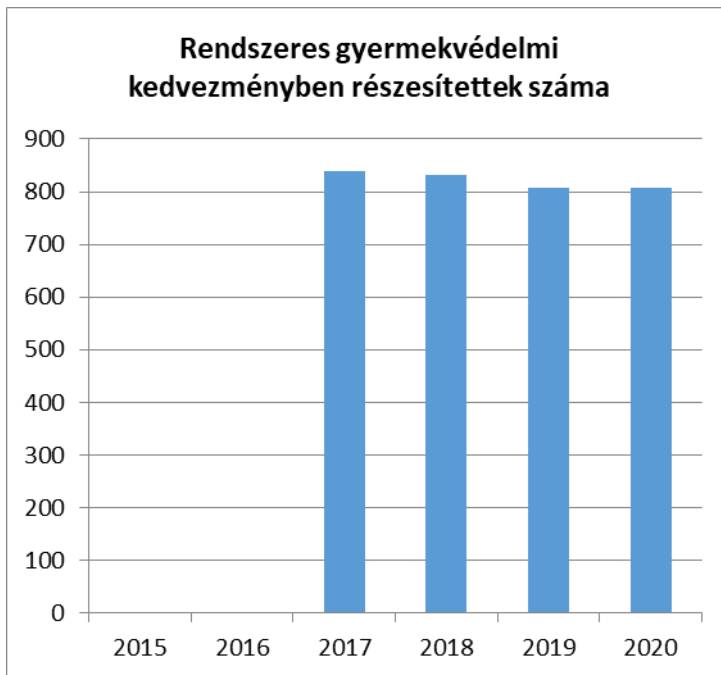

A védelembe vett kiskorú gyermekek száma sajnos növekvő tendenciát mutat, aminek sokszor a szülők alacsony iskolai képzettsége és a kilátástalan élethelyzet az oka. Ilyenkor a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek nevelése, fejlődése a családon belül biztosítható.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	838
2018	832
2019	807
2020	808

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

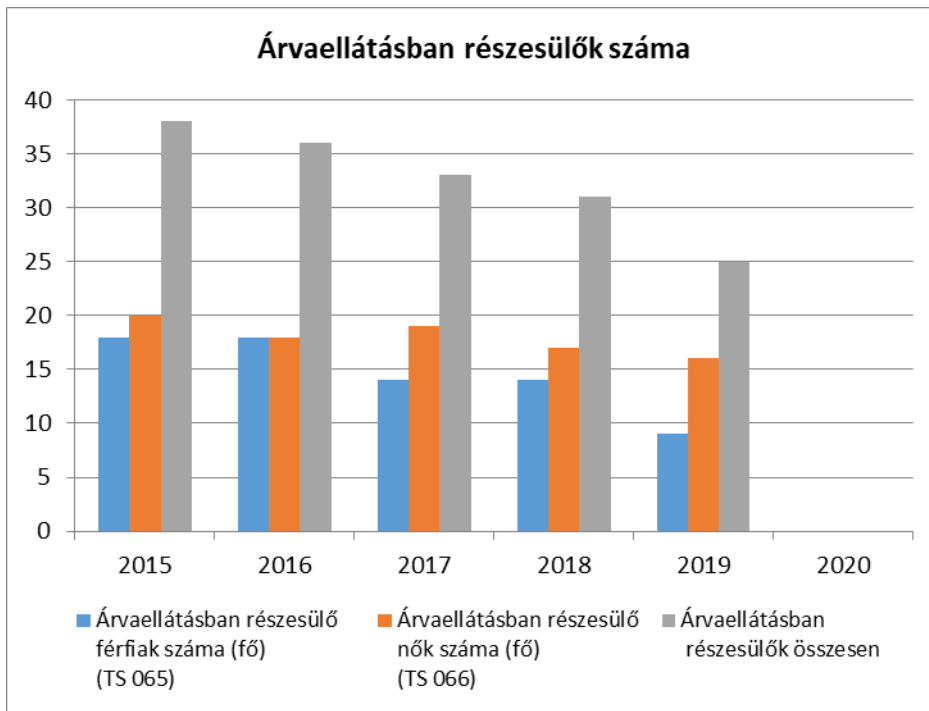
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma kis mértékű javulásának egyik oka, hogy a szülők elhelyezkednek a környező vagy távolabbi vállalatoknál. A Covid-19 járvány idején a megállapított jogosultságok alanyi jogon meghosszabbításra kerültek.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma helyzete

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	18	20	38
2016	18	18	36
2017	14	19	33
2018	14	17	31
2019	9	16	25
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

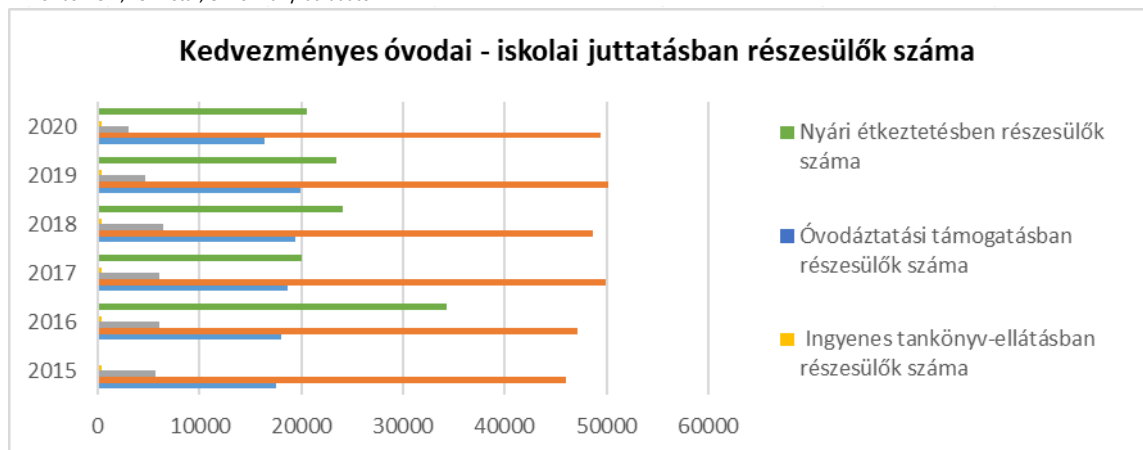
Az árvaellátásban részesülők száma az előző 5 évvel korábbi adatokhoz képest csökkent. Az árvaellátásban részesülők közt 2019-ben a nők aránya lényegesen magasabb az előző évekhez viszonyítva.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	adag/év	adag/év	adag/év	Fő	Fő	adag/év
2015	17 519	46 014	5 710	398		n.a.
2016	18 019	47 204	6 114	370		34 299
2017	18 725	49 925	6 038	356		20 025
2018	19 418	48 681	6 438	371		24 065
2019	19 914	50 211	4 721	385		23 507
2020	16 455	49 477	3 064	378		20 574

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma csökken, mivel egyre több szülő próbál elhelyezkedni a környező vállalatoknál.

Az ingyenes/ kedvezményes gyermekétkeztetés igénybe vételének jogcíme általában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság, a családban három vagy több gyermek nevelése, illetve a tartós betegség, fogyatékosság.

A településünk önkormányzata a szünidei gyermekétkeztetés keretében biztosítja ingyenesen a főétkezést a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A „szegregált” lakókörnyezetben élő gyermekek számára biztosított az egészségügyi-, oktatási- és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Esetükben megvalósul az esélyegyenlőség minden területen.

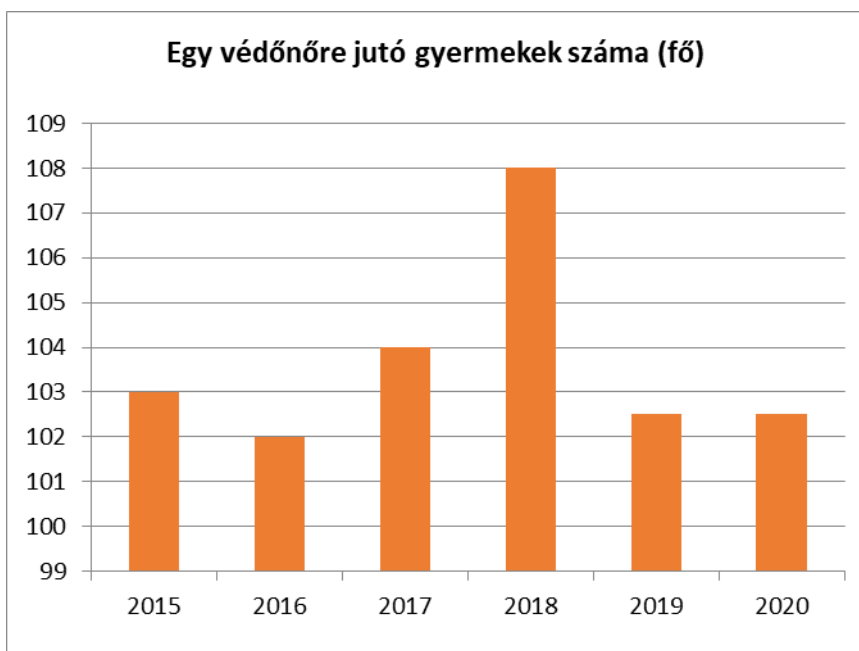
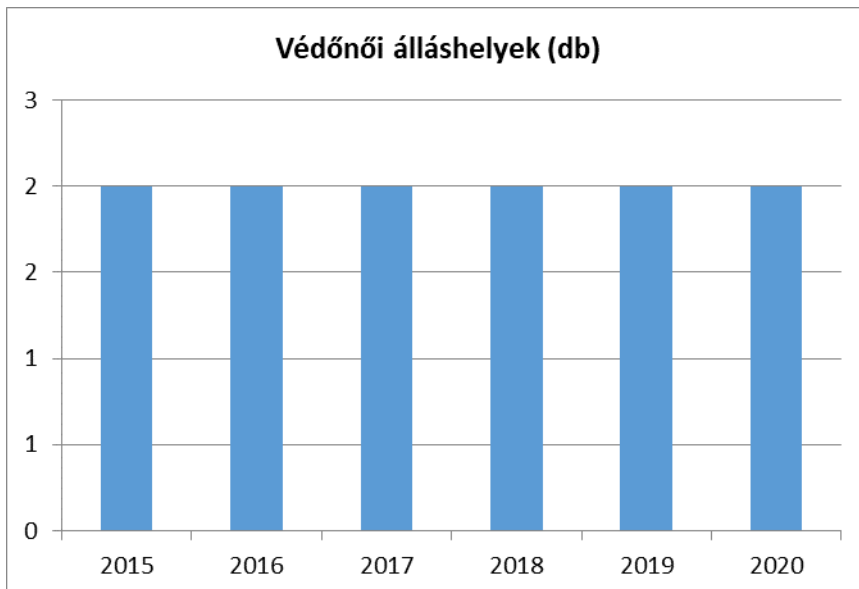
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	2	206	103
2016	2	204	102
2017	2	208	104
2018	2	216	108
2019	2	205	102,50
2020	2	205	102,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

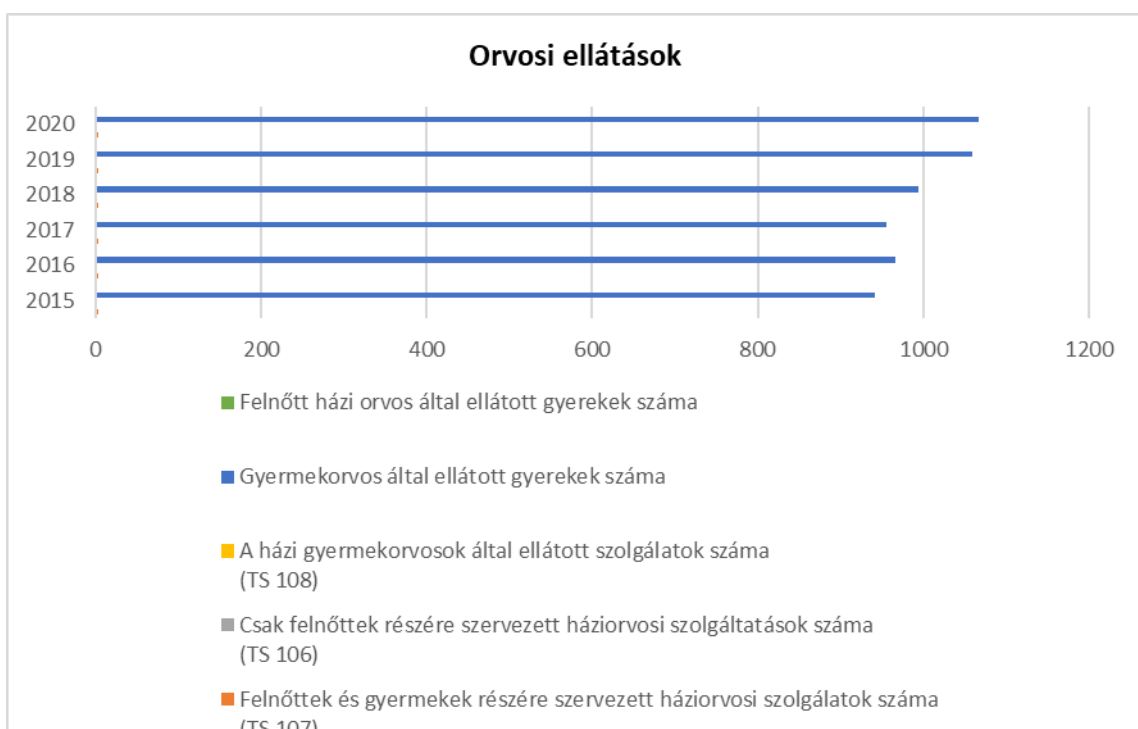

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma stagnáló állapotot mutat. A védőnő kapcsolatban áll a családokkal, a gyermekorvossal, Konkrét képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről, segítséget képes nyújtani a családoknak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	3	2	1	942	n.a.
2016	3	2	1	967	n.a.
2017	3	2	1	956	n.a.
2018	3	2	1	994	n.a.
2019	3	2	1	1 060	n.a.
2020	3	2	1	1 067	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön 2 felnőtt és 1 gyermekorvosi praxis működik.

A gyermekorvos által ellátott gyermekek száma növekszik, a gyermekjóléti alapellátás a családsegítő szolgálat munkája segítségével megfelelő.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Településünkön bölcsőde nem működik, az óvodáskorú gyerekek számára pedagógiai és logopédiai szűréseket követően fejlesztő foglalkozások biztosítottak.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A törvényi előírásoknak megfelelően működik településünkön a gyermekjóléti alapellátás.

Jelenleg a Gondozási Központ keretei között más feladatokkal, pld. családsegítő szolgálat végzi feladatát.

A településen Biztos Kezdet Gyerekház nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nem releváns.

f) gyermekvédelem;

A szociális munkások elsődleges feladata, hogy a rendelkezésre álló eszközök segítségével elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését. A gyermeket veszélyeztető tényezők megszüntetése, a preventív munka végzése kap hangsúlyos szerepet a mindennapokban.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. Településünkön sok gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, melynek elsődleges oka a szülők alacsony jövedelme, illetve hogy a szülő egyedülállóként neveli gyermekét. Arló Nagyközség Önkormányzata egyéb pénzübeli és természetbeli juttatásokban is részesítette a településen élő gyermekeket. (pl. Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíj)

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

- napi egyszeri meleg étkezés
- krízishelyzet megoldását jelentő intézmények, szakellátó rendszerekkel kapcsolatfelvétel,
- kórházi elhelyezés (pl. pszichiátriai betegek)
- gyermekek átmeneti otthona anyaothton

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A lehetőségek mindenki számára biztosítottak a településen zajló programok, rendezvények keretében. Az Arló Könyvtári Információs és Közösségi Hely folyamatosan szervez és tart szabadidős és szünidős foglalkozásokat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászorulóknak 50%-os támogatást kapnak.

A szünidei gyermek-étkeztetésben minden 18. életévét be nem töltött iskolás gyermek részesül, aki gyermekvédelmi kedvezményt kap.

A törvényi előírásoknak megfelelően a gyermekek ingyen tankönyvet kapnak.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

A településünkön működő óvoda és iskola gondoskodik az egyéni fejlesztésről az eltérő ütemben fejlődő gyermekek számára. Az a cél, hogy a differenciálás során a

minimumszintet minden gyerek elérje, a lemaradók felzárkózzanak, a tehetségek felszínre törjenek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem releváns.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

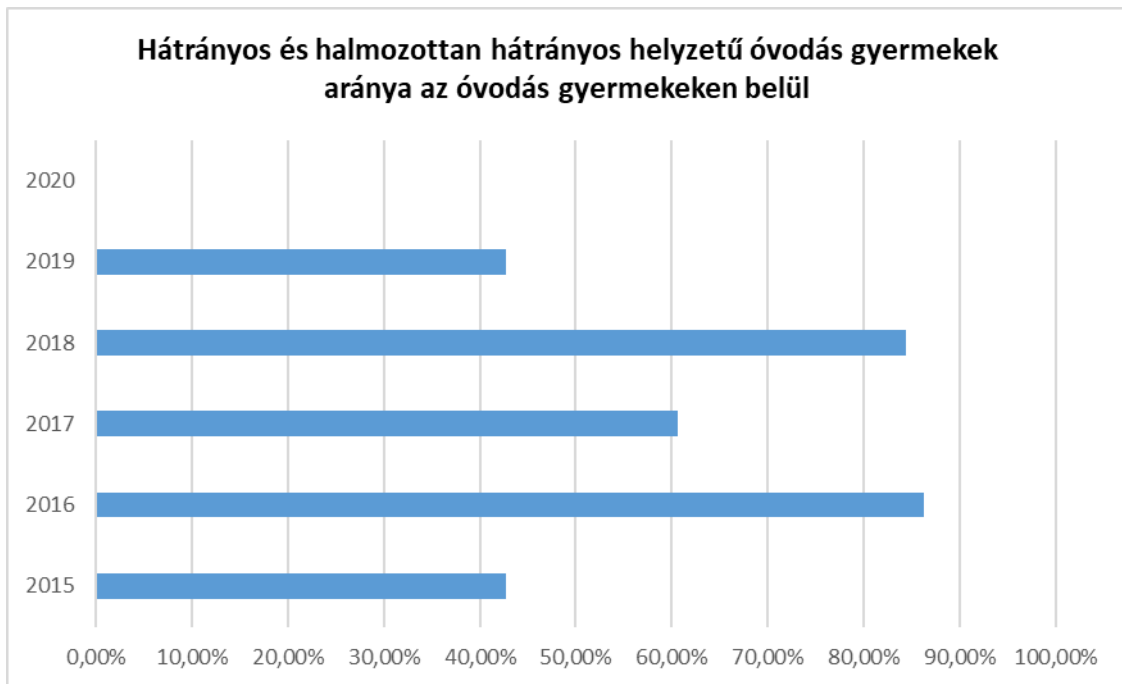
Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei:

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	64	42,67%
2016	0	138	86,25%
2017	0	100	60,61%
2018	n.a.	141	84,43%
2019	n.a.	71	42,77%
2020	n.a.	n.a.	-

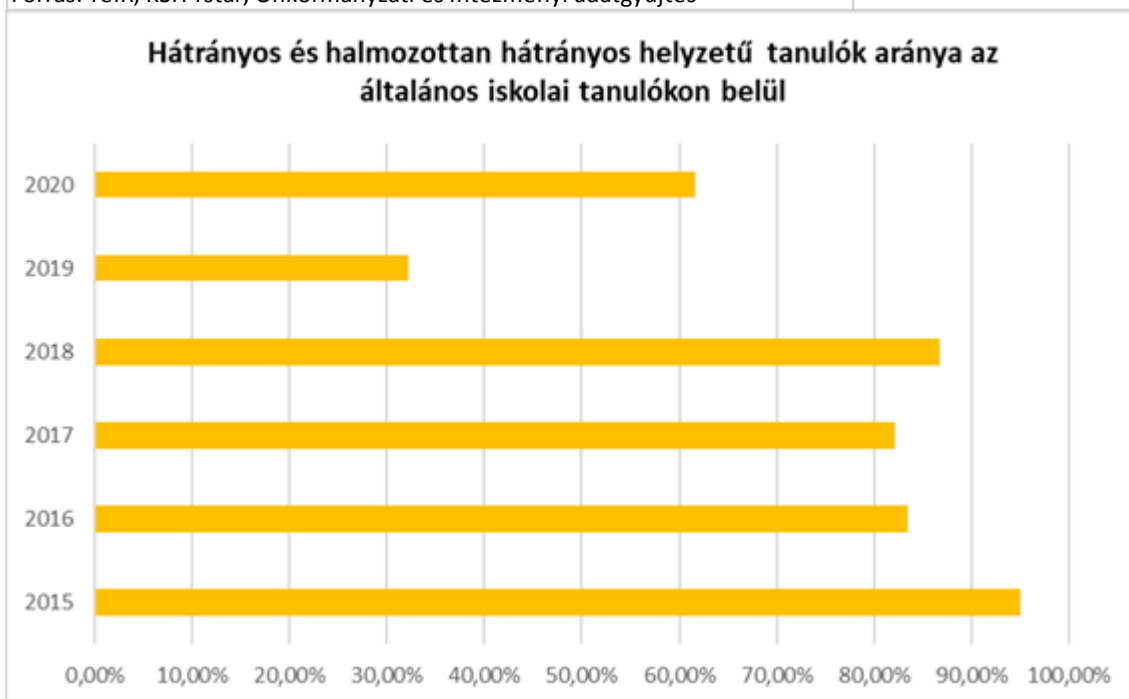
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adattáblából megállapítható, hogy folyamatosan csökken az óvodás korú hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Egyre többen helyezkednek el az aktív munkaerő piacon, ezáltal versenyképes fizetéssel rendelkeznek, így a törvényben meghatározott jövedelemhatár miatt már kiesnek ebből az ellátásból.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	398	358	94,96%
2016	370	330	83,38%
2017	356	294	82,12%
2018	371	322	86,79%
2019	385	223	32,21%
2020	378	233	61,64%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma csökkent 2015-ös évhez képest, arányuk viszont még mindig magas az általános iskolai tanulókon belül.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Nem releváns

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	194	680
2017	94	428
2018	370	440
2019	325	339
2020	337	352

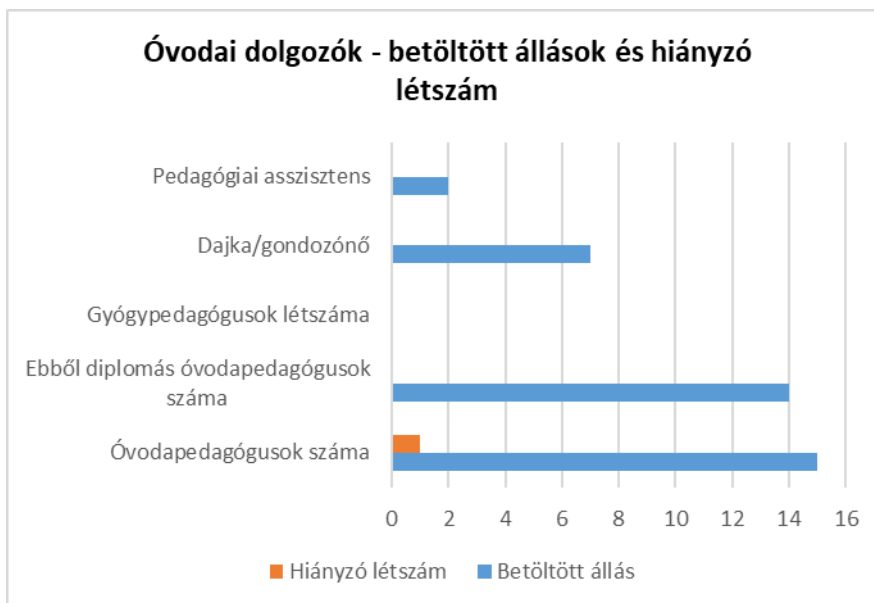
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma 2017-es évhez képest nagymértékben növekedett, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma 2020-ban újból kis mértékben emelkedett.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	3	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	168	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	7	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	2 hét/telephely	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	15	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	14	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonozónő	7	0
Pedagógiai asszisztens	2	0
Óvodatitkár	1	
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

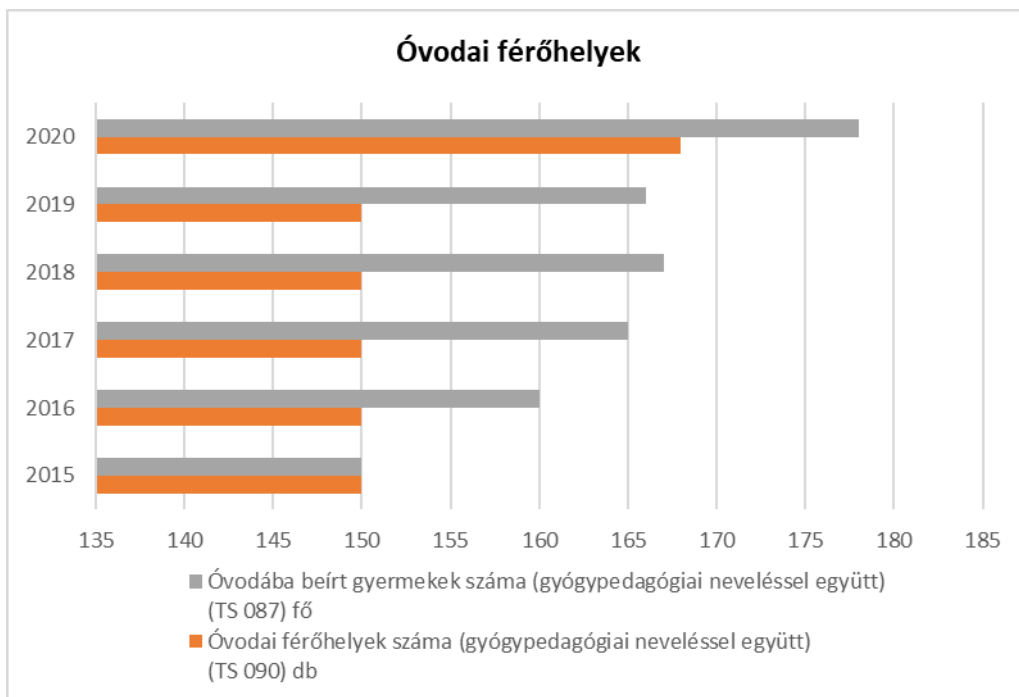
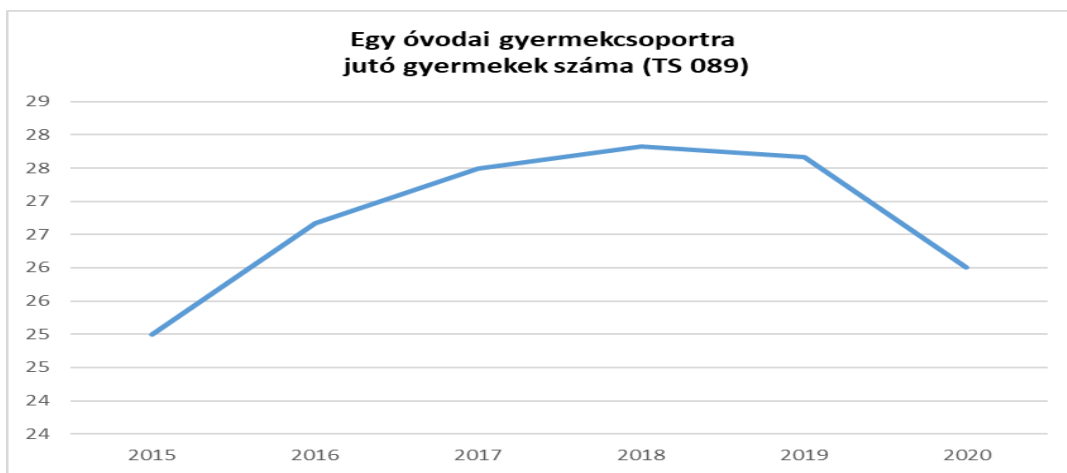

A településünk óvodai ellátottsága megfelelő, óvodáinkban diplomás óvodapedagógusok, és szakképzett dajkák dolgoznak. A gyermekek legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesznek részt.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		6	150	2	150	n.a.	n.a.	25
2016		6	150	2	160	n.a.	n.a.	27
2017		6	150	2	165	n.a.	n.a.	28
2018		6	150	2	167	n.a.	n.a.	28
2019		6	150	2	166	n.a.	n.a.	28
2020		7	168	3	178	0	0	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Dolgozik fejlesztő pedagógus is mindegyik óvodában.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén.

A gyermekek napközbeni ellátás esetében is a sérült gyermekek gondozása, fejlesztése integráltan történik.

A szakemberek gondoskodnak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek hatékonyabb tájékoztatásáról, a korai fejlesztés egyéb lehetőségeinek ismertetéséről

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	19	5	20	-
2015/2016	n.a.	18	5	20	0,53%
2016/2017	n.a.	18	4	20	0,54%
2017/2018	n.a.	18	4	21	0,84%
2018/2019	n.a.	18	4	21	1,62%
2019/2020	n.a.	18	4	21	-

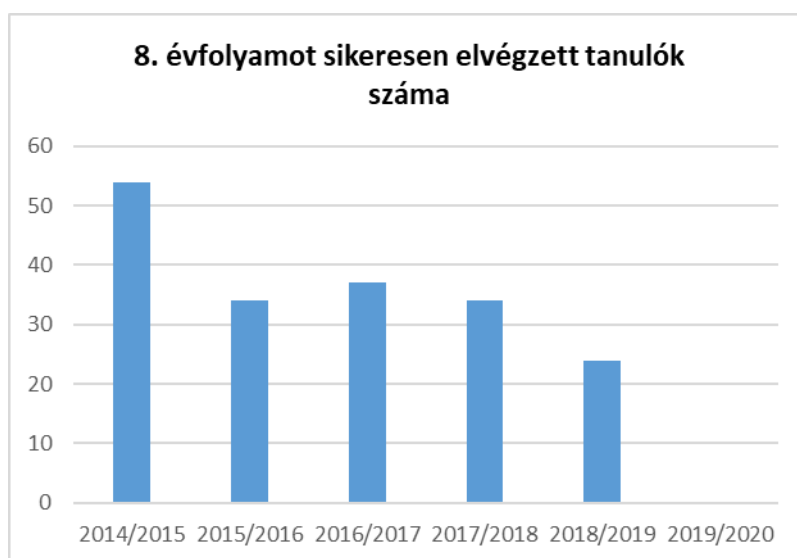
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma közel megegyezik /az előző évekhez képest, a 2018/2019- es tanévben viszont növekedett a más településről bejáró tanulók számának az aránya.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	54
2015/2016	34
2016/2017	37
2017/2018	34
2018/2019	24
2019/2020	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A nyolcadik évfolyamot eredményesen befejezők száma a nappali oktatásban az évek alatt csökkent ennek egyik oka a magas hiányzás szám, a szülői szigor hiánya és a korai gyermekvállalás

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

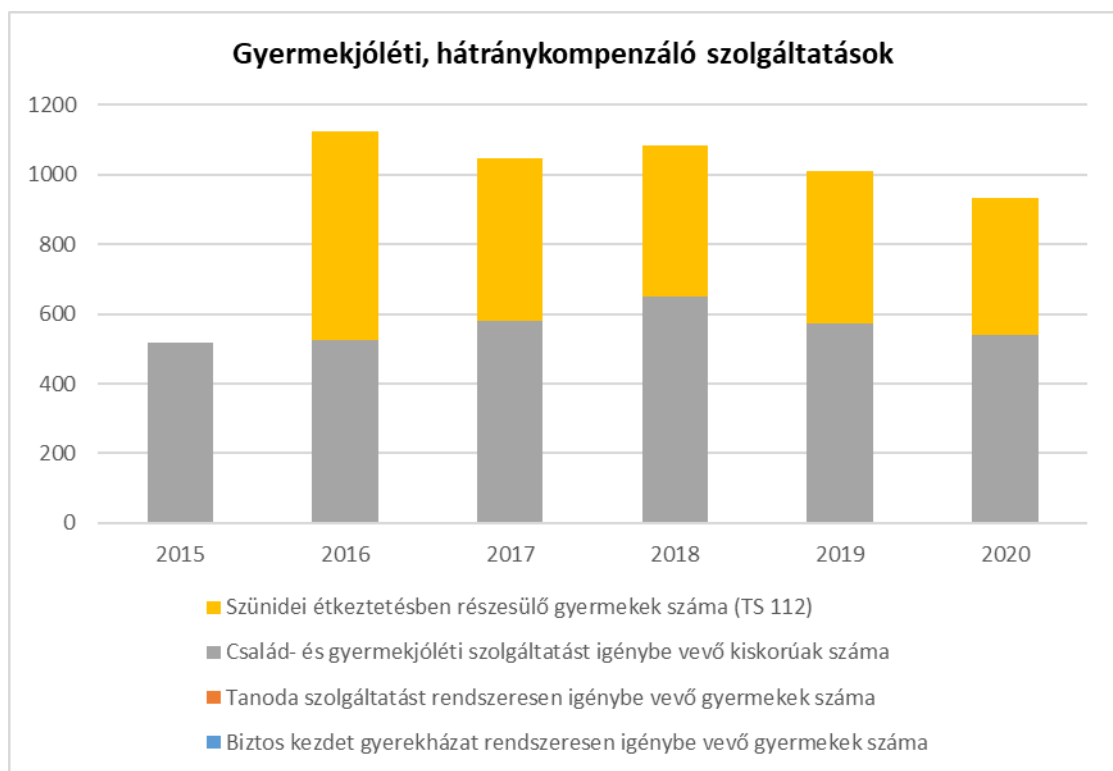
Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás, képzés területén.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a	n.a	519	n.a.
2016	n.a	n.a	524	599
2017	n.a	n.a	580	466
2018	n.a	n.a	648	435
2019	n.a	n.a	572	439
2020	n.a	n.a	538	394

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybevevő kiskorúak száma és a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma is csökkent az előző évekhez képest.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységben élők és roma családok egy része jövedelemforrásnak tekinti a gyermeket	Megélhetés biztosítása munkahelyek teremtésével
Családon belüli magas gyermekszám	Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás
Ingerszegény környezet	Gyermekek korai fejlesztése oktatási intézményekben
Gyermekszegénység növekszik	Esélyegyenlőség biztosítása társadalmi szervezetek bevonásával, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, nyári gyermekétkeztetés
Magas az iskolai hiányzások száma	Szülői hozzáállás javítása felvilágosítással, életvezetési tanácsadás, ösztönző programok
Csellengő kiskamaszok és tinik száma magas, nincs mód a szabadidő hasznos eltöltésére	Iskolán kívüli segítő programok, szakemberek irányításával, ifjúsági házak, játszóházak, nyári táborok szervezése
Megjelent a drogfogyasztás fiatal korban	Prevenció, felvilágosító előadások
Korai gyermekvállalás	Felvilágosítás, prevenció
Alacsony továbbtanulók száma	pályaválasztási tanácsadás, ösztönző és tehetséggondozási programok

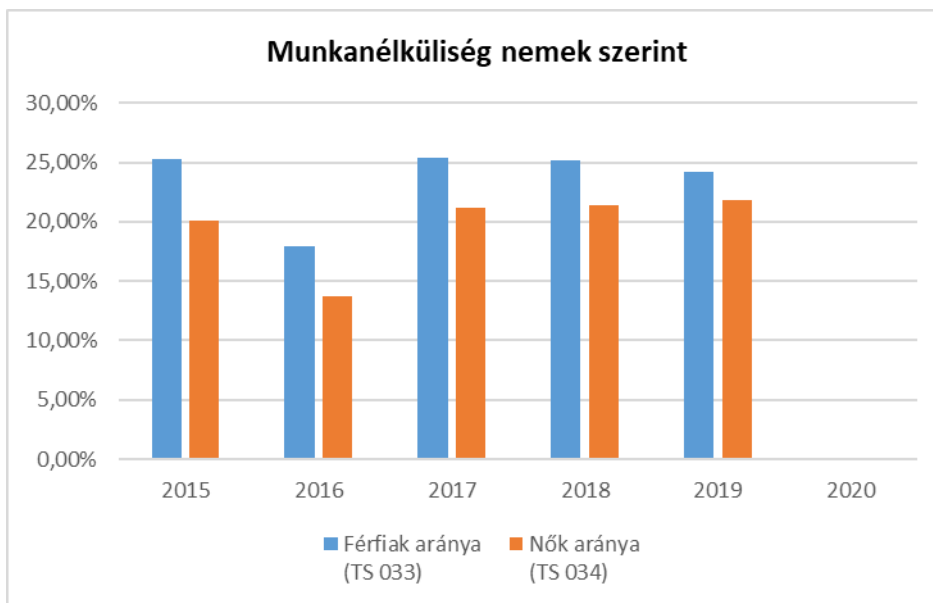
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	25,28%	20,11%	22,70%
2016	17,90%	13,74%	15,82%
2017	25,41%	21,13%	23,27%
2018	25,21%	21,42%	23,32%
2019	24,18%	21,83%	23,01%
2020	-	-	0,00%

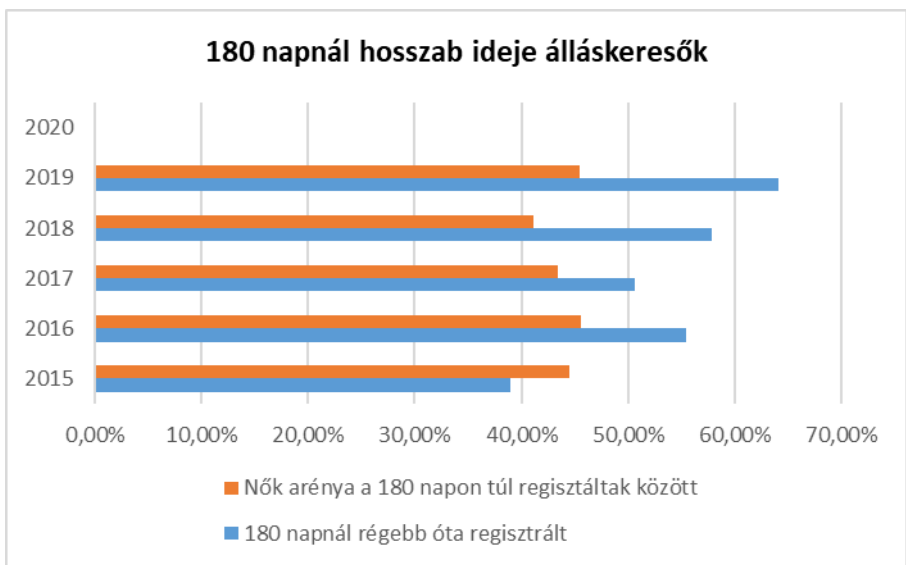
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya kimutatható, kevés „családbarát” munkahely van a környékünkön, a munkáltatók előnyben részesítik a férfi munkavállalókat. Nagyon sok nő egyedül neveli kiskorú gyermekeit, így még nehezebb a munkavállalás számukra.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	39,01%	44,54%
2016	55,45%	45,54%
2017	50,60%	43,43%
2018	57,78%	41,12%
2019	64,12%	45,43%
2020	-	-

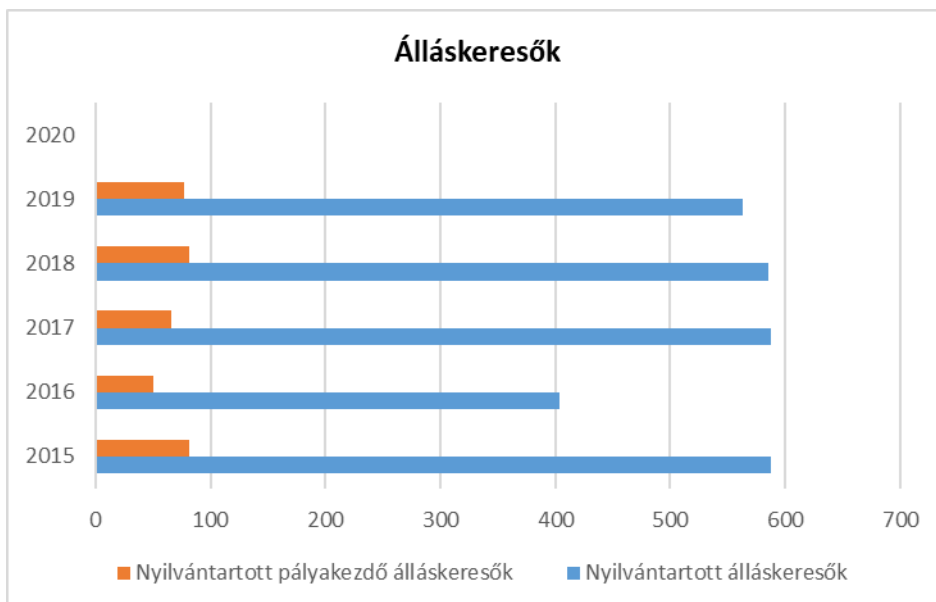
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek között a nők aránya kimagasló. Településünkön élő nők nagy aránya alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik a korai családalapítás miatt. Elhelyezkedésüket megnehezíti a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, településünkön a közfoglalkoztatás segíti az elhelyezkedésüket

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	587	81
2016	404	50
2017	587	66
2018	585	82
2019	563	77
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma és ezen belül a pályakezdők száma 2019-ben csökkent, ennek egyik oka a továbbképzésekben résztvevők nagyobb aránya lehet, amely megkönnyíti az elsődleges munkaerő-piaci elhelyezkedésüket.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A közfoglalkoztatásban nagy számban vesznek részt a nők. A hosszú távú programokban főleg intézményekben a közfoglalkoztatottak aránya magas. A Start Programokban is magas számban vannak foglalkoztatva a nők. A képzésekben is sok nő vesz részt.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők közfoglalkoztatásban vesznek részt, esetleg betanított munkásként tudnak elhelyezkedni.

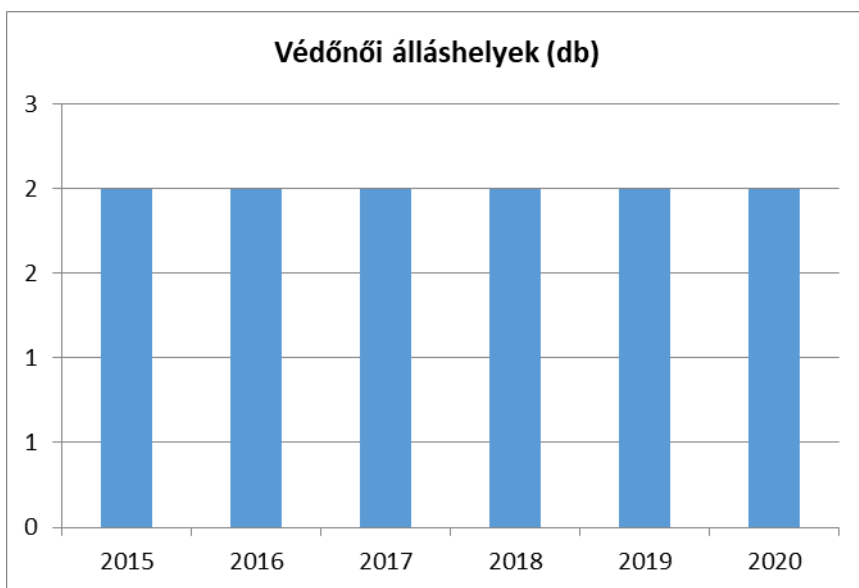
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés sem a foglalkoztatás, sem a bér tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	2	206	103
2016	2	204	102
2017	2	208	104
2018	2	216	108
2019	2	205	102
2020	2	205	102

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen 3 védőnői álláshely van, melyben jelenleg 2 betöltött, 1 álláshely 2022. november hónapban került betöltésre.

5.2.2.a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma
5.2.2.b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nem releváns.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. Érdemes vizsgálni, hogy milyen módon történik ténylegesen a családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadása, hogyan alakul a szolgáltatáshoz történő hozzáférés, a védőnői szolgáltatón kívül milyen más szerv segíti a mindennapokban a család-és nővédelmi gondozást.

A védőnők felvilágosító munkával igyekeznek a családtervezés segítésében. Pályázatok útján, az önkormányzat segítségével igyekeznek a fogamzásgátlással kapcsolatos költségeket csökkenteni.

Nagyon kevés eredményt érhetnek el, elsősorban a család megélhetését szolgáló gyermekekkel kapcsolatos juttatások, segélyek visszatartják a fogamzásgátlástól a nőket.

Vannak családok, ahol a férfiak hozzáállása nehezíti meg a nők helyzetét, nem engedik a fogamzásgátló szerek használatát.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

Településünkön az önkormányzatnak nincs erre vonatkozó információja.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nem sok igény volt még a településen az anyaoththonban való elhelyezésre, ha szükséges volt, mindig sikerült az elhelyezés köszönhetően a társulási megállapodásnak, és a családgondozóknak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Az adatgyűjtés a nők adott településen való közéleti részvételét térképezi fel.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen működő civil szervezetek között nem található olyan, melynek alaptevékenysége között szerepel a női esélyegyenlőség segítése.

Arlóban a civil szervezetek elsősorban nőkből állnak. A férfiak elsősorban családi-baráti ismeretség alapján tevékenykednek ezekben a szervezetekben, segítséget nyújtanak a rendezvények lebonyolításában.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrány a munkavállalás terén	Családbarát munkahelyek, bölcsőde, óvoda létesítése, napközik üzemeltetése Kiskert művelő programok beindítása
Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség	Felnőttoktatás helyben, szakképzések, tanfolyamok indítása
Szakmai tapasztalat hiánya	Gyakorlatszerző foglalkoztatás közmunka programban, vállalkozások támogatása
Egészségügyi problémák gyakorisága	Életvezetési tanácsadás, egészségnevelés, szűrővizsgálatok megszervezése
Családon belüli erőszak, nők bántalmazása, kihasználása	Önsegítő csoportok alakítása, anya-gyermek otthon létrehozása, felvilágosítás, jogi segítségnyújtás megszervezése

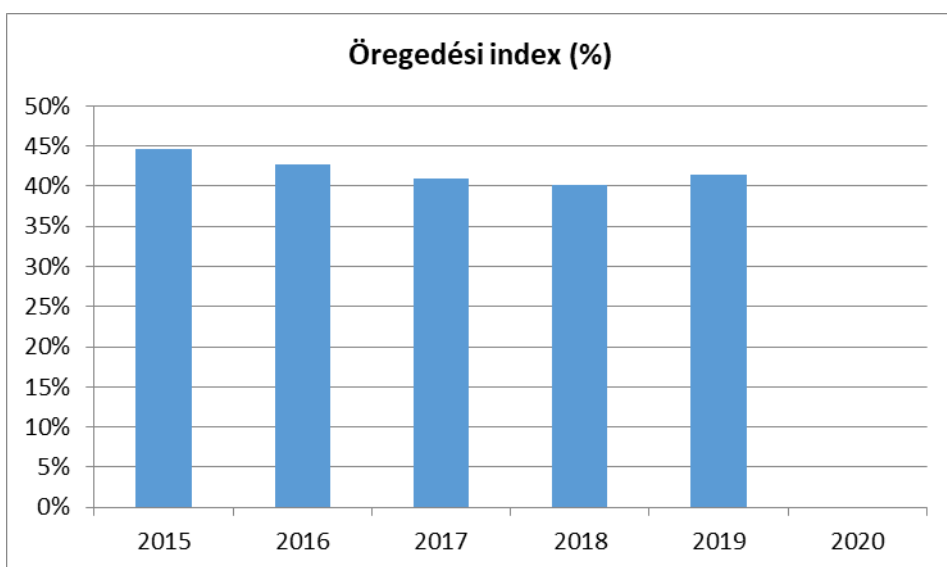
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	447	1 003	44,57%
2016	428	1 002	42,71%
2017	407	992	41,03%
2018	399	995	40,10%
2019	410	989	41,46%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

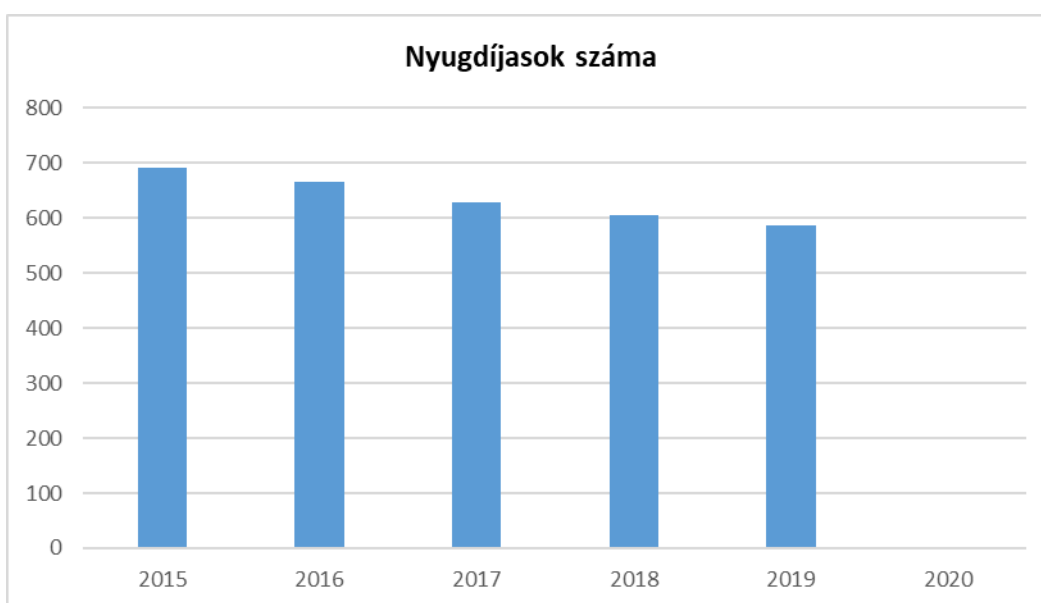
Településünkön a 65 év feletti lakosok száma újból növekszik, a 0-14 éves állandó lakosok száma csökken, az öregedési index növekszik az előző évekhez képest. Az elvándorlás és a csökkenő gyermekszám miatt előregedő tendenciát mutat településünk.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	279	413	692
2016	264	401	665
2017	262	366	628
2018	257	348	605
2019	243	343	586
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma

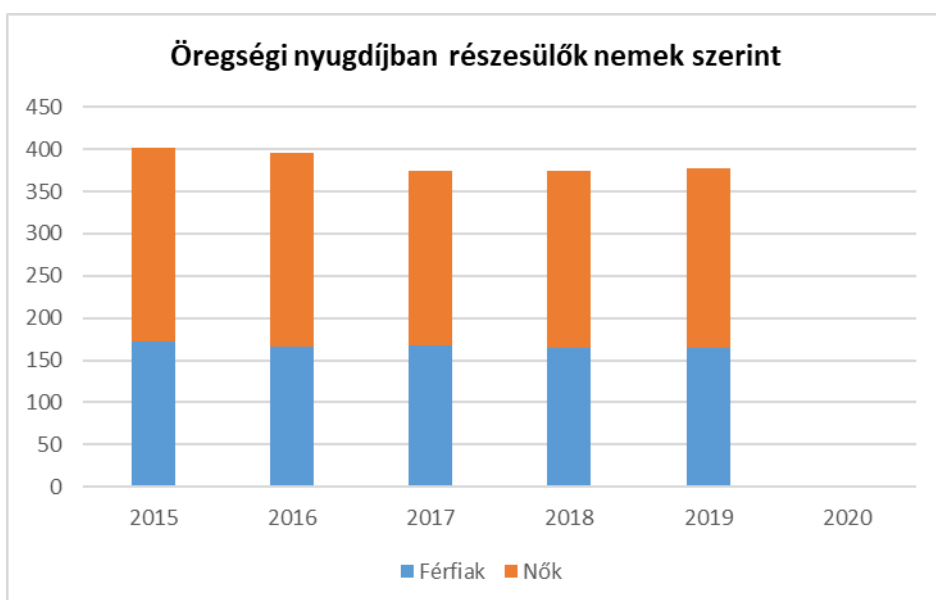
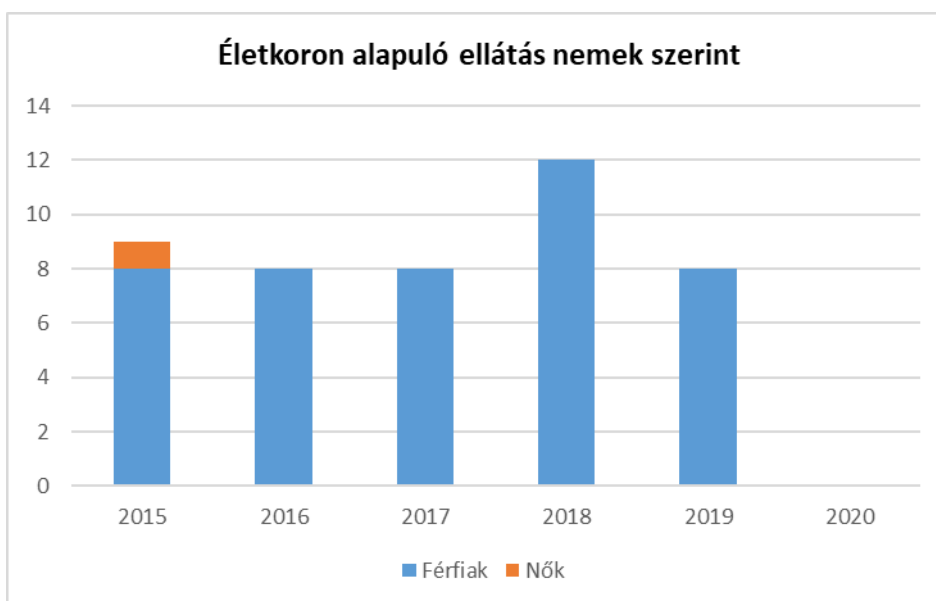

Az öregedési index azt mutatja, hogy az idősek magas arányban vannak jelen a településen. A településen élő nyugdíjasok száma évről-évre csökken, amihez hozzájárul a nyugdíjkorhatár elmúlt években történt emelése is. A nyugellátásban részesülő nők száma jelentősen meghaladja a férfiakét.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	8	1	172	230	1	63	n.a.
2016	8	n.a.	166	230	2	61	n.a.
2017	8	n.a.	167	208	1	53	10
2018	12	n.a.	165	210	2	44	11
2019	8	n.a.	165	213	3	47	12
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjszerű ellátások tekintetében megfigyelhető, hogy mind az öregségi és mind az özvegyi nyugdíjban részesülők között is a nők aránya jelentősen több. Ez az országos adatoknak megfelelő, hiszen a férfiak születésekor várható átlagos élettartama is alacsonyabb mint a nőké.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettek) foglalkoztatottsági mutatóit és a kapott mutatókból hosszabb távú megoldási javaslatok kidolgozottsága a cél..A településen élő idősebb korosztály munkaerő piaci mutatói rávilágítanak arra, hogy milyen arányú a foglalkoztatottságuk, milyen szektorokban dolgoznak, vagy hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát kereset-kiegészítésként

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	587	404	587	585	563	0
41-45 év (TS 042)	Fő	75	51	62	54	49	n.a.
	%	12,78%	12,62%	10,56%	9,23%	8,70%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	57	45	67	60	64	n.a.
	%	9,71%	11,14%	11,41%	10,26%	11,37%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	77	47	72	70	58	n.a.
	%	13,12%	11,63%	12,27%	11,97%	10,30%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	60	38	60	64	69	n.a.
	%	10,22%	9,41%	10,22%	10,94%	12,26%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	16	15	33	34	38	n.a.
	%	2,73%	3,71%	5,62%	5,81%	6,75%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban jól látható, hogy az 56 év feletti nyilvántartott álláskeresők száma növekedett, számukra még nehezebb az elhelyezkedés, ennek sokszor a digitális ismeretek hiánya is oka, amely ma már a legtöbb helyen nélkülözhetetlen.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;
Nem releváns

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

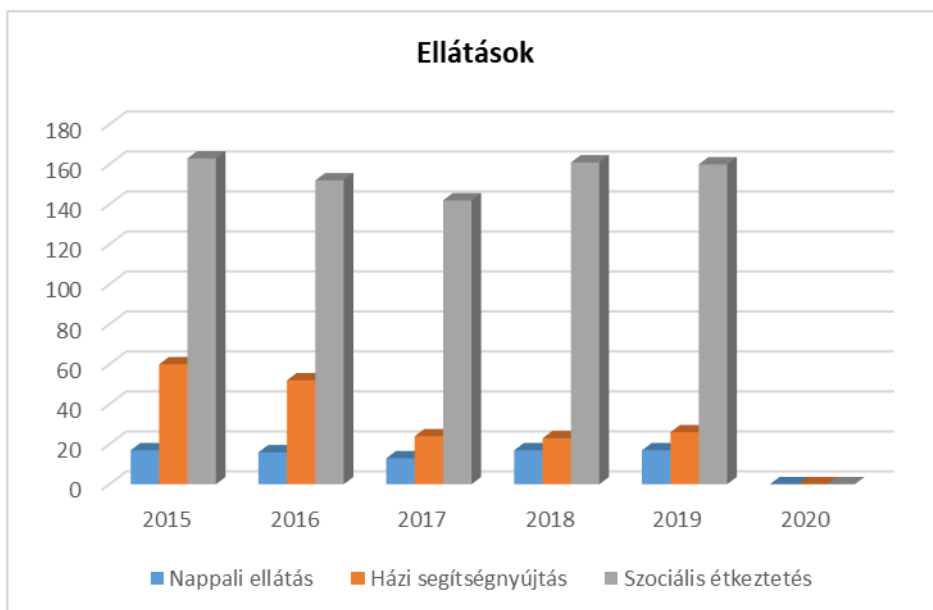
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	447	17	60	163
2016	428	16	52	152
2017	407	13	24	142
2018	399	17	23	161
2019	410	17	26	160
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősebb korosztály egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése megegyezik a fiatalabb korosztály lehetőségeivel. Lehetőségük van az egészségügyi szakellátások igénybe vételére, rendszeres szűrővizsgálatokon való részvételre, a szociális szolgáltatások igénybe vételére.

Cél, hogy minél szélesebb körben az érintettek vegyék igénybe a szociális juttatásokat, szolgáltatásokat. Biztosítani szükséges az egészségügyi alap- és szakellátások könnyebb igénybevételét számukra.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősebb korosztály számára, ugyan úgy mint a többi korosztály számára is, elérhetők a közművelődési, kulturális szolgáltatások. Minden év októberében megrendezésre kerül az Idősek napja rendezvény, ahol szép számban részt vesznek településünk idősei a tiszteletükre rendezett díszvacsorán és a színvonalas műsorokon.

c) idősek informatikai jártassága;

A könyvtárban biztosított internet használat egyre többször vonzza az idősebb lakosságot is.

Az Idősek Klubjában rendelkezésre álló számítógépet a nappali ellátásban résztvevők szívesen használják. Internet használatuk is fejlődik.

d) generációk közötti programok

Településünkön a hagyományőrző programokban minden generáció részt vesz, erősítve a kapcsolatot egymás között.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön működik több civil szervezet, melynek tagjai többségében az idősebb korosztályhoz tartozik. Aktívan részt vesznek a település programjain,

műsoradóként és látogatóként egyaránt. Kirándulásokat, túrákat, gyógyfürdő látogatásokat szerveznek, melyen szívesen vesznek részt a lakosok. Az Idősek Klubjában rendszeresen, napi szinten végeznek tornát, az oda látogatók hasznosan töltik el szabad idejüket. Az Idősek Otthona dolgozói előadásokat, programokat szerveznek részükre.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

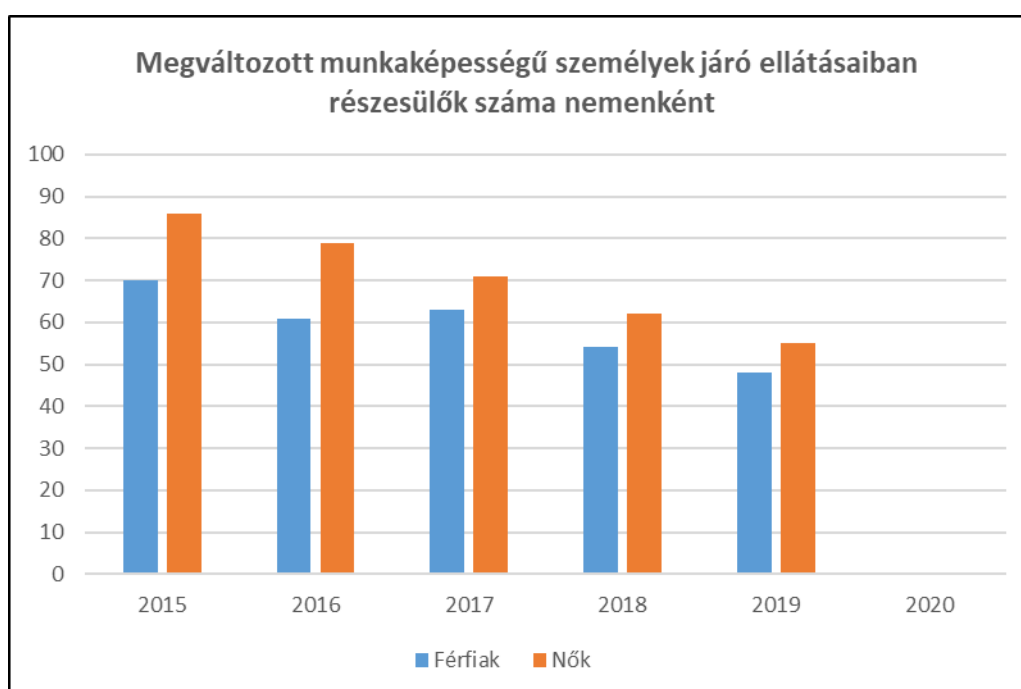
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Közösségi szinterek kialakítása, házi segítségnyújtás kiszélesítése, pótmama-pótunoka program beindítása, internet használatának oktatása, biztosítása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kialakítása programok, szolgáltatások szervezése. Együttműködés a helyi karitasz csoporttal
Romló egészségi állapot	Alap és szakellátások elérésének segítése, szűrővizsgálatok megszervezése, házi betegápoló szolgálat megszervezése
Nyugdíjasok foglalkoztatásának hiánya	Részmunkaidős foglalkoztatások lehetőségének biztosítása
Közbiztonság romlása, bűnözői csoportok céltáblája az idős lakosság	Térfigyelő kamerák bővítése, polgárőr csoport és egyéb társadalmi önszerveződések támogatása
A nyugdíjasok családon belüli kihasználása	Jogsegélyszolgálat, információnyújtás, önszervező csoportok létrehozása
Negatív előítéletek a szociális ellátások igénybevételével kapcsolatban	Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás, helyi programok szervezése az ellátások népszerűsítésére
Idősek informatikai hiányossága jelentős	Informatikai képzések biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	70	86	156
2016	61	79	140
2017	63	71	134
2018	54	62	116
2019	48	55	103
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2015 évhez képest csökkent. Megfigyelhető, hogy a nők száma mindig magasabb.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A Polgármesteri Hivatal teljes körű akadálymentesítése Eu-s elnyert támogatásból 10 millió Ft-ból megtörtént.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek a vonzáskörzetben sem.

Probléma továbbá, hogy nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékos jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Az önkormányzat és a szociális intézmények a lehetőségeihez mérten segíti a fogyatékosok munkavállalását, munkaközvetítéssel, ajánlatok megjelenítésével.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékoság jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató szolgáltatások közül a házi segítségnyújtást és az étkeztetést említhetjük meg, ez a két szolgáltatás saját lakókörnyezetükben biztosítja a szociális szolgáltatást, biztosítja az önálló életvitel megtartását.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezményvel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosághoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzügyi illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MAK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön 2 felnőtt háziorvosi, 1 gyermekorvosi, 1 fogorvosi és 3 védőnői körzet működik, viszont rehabilitációs ellátás igénybe vételére a szomszédos Ózd városában van lehetőség.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A polgármesteri hivatalban és a közintézményekben az akadálymentesítés mindenhol megoldott, minden szempontból megfelelnek az akadálymentes közlekedés feltételeinek. A kerekesszékekkel érkező mozgáskorlátozottak, a babakocsival érkező anyukák nem ütköznek akadályokba. a helyi közügyek intézése során mindenki azonos eséllyel tud eljárni.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A teljes akadálymentesítettség a Polgármesteri Hivatalban, és a közintézményekben biztosítja az akadálymentes közlekedés feltételeit.

Településünkön működő nagyobb élelmiszer áruház szintén biztosítja az akadálymentes közlekedés és parkolás lehetőségét.

	Igen/nem								
	Lif t	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztá- tás	Induk- -ciós hurok	Tapint- -ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyé- b
Arlói Polgármester- i Hivatal	Nem	Igen	Igen	Igen	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem

forrás: Önkormányzati adat

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Jelenleg nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy az arlói székhelyű munkahelyek hány százaléka akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés, a járdák valamint a parkok akadálymentesítése csak részben jellemző.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékos személyek számára nincsenek helyi szolgáltatások, illetve nem rendelkezik településünk fogyatékosok nappali intézményével.

Legközelebb elérhető Ózd városában.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.)

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.

Külön programok részükre nem szerveződnek, azonban a település programjain, ünnepeken, hagyományörző rendezvényeken lehetőségeikhez mértén részt vesznek.

7.5. A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések. Településünkön gyakori a veleszületett fogyatékossgal. Helyben nem tudjuk megoldani a fejlesztésüket, oktatásukat, így a védőnői és egészségügyi szakemberek bevonásával segítjük, hogy a fejlesztő foglalkozásokhoz hozzájussanak. Speciális oktatási intézménybe járnak.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagy a fogyatékos gyermek családban nevelésének terhe a családra vonatkozóan	Önsegítő csoportok, otthon végezhető munka, helyben foglalkoztatás
Helyben nem megoldott a napközbeni felügyeletük, ellátásuk	Fogyatékkal élők nappali ellátásának biztosítása
Épületek, járdák, parkok akadálymentesítése részleges	Pályázati lehetőségek kihasználásával az akadálymentesítés teljessé tétele

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az ivóvízhálózatra a település egyes részen lakók nincsenek rákötve.	ÉRV Zrt-vel együttműködve ingyenes ivóvíz bekötés biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

- Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Arlói Szociális Alapszolgáltatási Központ
- Házi orvosi Szolgálatok,
- Anya- és Csecsemővédelem (védőnők)
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat
- Fogorvosi Szolgálat
- Arlói Polgárőr Egyesület

- Jezsuita Jelenlét Arló
- Szociális Kerekasztal
- Idősek Tanácsa
- Arlói Közéletért és Kultúráért Egyesület
- Nőklub
- Vegyes-kar
- Arlói turisztikai és Közösségi Kft. (Suvadás Liget)
- Csillagfürt Néptánc Egyesület
- Kortárs Segítő Roma Kulturális Egyesület
- Szent Ferenc Kisnővérei
- Katolikus Egyház – egyházi önkormányzat képviselő-testülete, KARITASZ
- Oktatási Intézmények (óvoda, iskola) és szülői szervezetei
- Arló Könyvtár Információs és Közösségi hely

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A képviselő-testület több tagja az egyháztanács, illetve a nemzetiségi önkormányzat tagja is és aktív tagként részt vesznek a civil szervezetek munkájában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A kistérségi társulási megállapodáson kívül is igyekeznek egymás munkáját segíteni. A térségi önkormányzatokkal a kapcsolat megfelelő.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Településünkön egy nemzetiségi önkormányzat működik, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, ami az esélyegyenlőséget a hagyomány és kultúra ápolásával valósítja meg.

Különböző segélyakciók szervezésében, tanfolyamok népszerűsítésében vesznek részt.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civilszervezetek a fiatal felnőttek képzésében, szakképzésben, művészeti képzésben segítenek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Célcsoportok foglalkoztatásával segítik az esélyegyenlőség megvalósulását.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedés megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába;

A HEP elkészítése során a település intézményei, a civil szervezetek, az egyház bevonásra kerül az egyes célcsoportokat érintő problémák feltárásába, adatokat szolgáltatnak. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlanak.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP fórumot.

Elsődlegesen a közvetlen kapcsolattartás a cél lakossági fórumokkal, közmeghallgatással, testületi üléssel.

c) A képviselő testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére.

A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Az esélyegyenlőségi program a képviselő-testület által megtárgyalásra kerül, elfogadása után kihirdetésre kerül a település honlapján, de nyomtatott formában is bárki számára megismerhető.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>Magas az iskolázatlanok aránya</p> <p>Magas munkanélküliek száma</p> <p>Magas gyermekszám</p> <p>Egészségi állapot folyamatos romlása</p> <p>Rossz lakhatási feltételek</p> <p>Kilátástalanság érzése növekszik</p>	<p>Az általános iskola 8. osztályának befejezése helyben, felnőttképzés, tanfolyamok</p> <p>- közfoglalkoztatás - vállalkozások betelepítése, támogatása - bedolgozói munkák, kézműves ház - munkaerő toborzás</p> <p>Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás</p> <p>Alap és szakellátások helyben való biztosítása, kötelező szűrővizsgálatok lehetősége</p> <p>Lakhatási támogatás, lakásvásárlás elősegítése</p> <p>Életvezetési tanácsadás, pozitív jövőkép kialakítása</p>
Gyermekek	<p>A mélyszegénységben élők és roma családok egy része jövedelemforrásnak tekinti a gyermeket</p> <p>Családon belüli magas gyermekszám</p> <p>Ingerszegény környezet</p>	<p>Megélhetés biztosítása munkahelyek teremtésével</p> <p>Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás</p> <p>Gyermekek korai fejlesztése oktatási intézményekben</p>

	<p>Gyermekszegénység növekszik</p> <p>Magas iskolai hiányzások</p> <p>Csellengő kiskamaszok és tinik száma magas, nincs mód a szabadidő hasznos eltöltésére</p> <p>Drogfogyasztás fiatal korban</p> <p>Korai gyermekvállalás</p> <p>Alacsony továbbtanulók száma</p>	<p>Esélyegyenlőség biztosítása társadalmi szervezetek bevonásával, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, nyári gyermekétkeztetés</p> <p>Szülői hozzáállás javítása felvilágosítással, életvezetési tanácsadás, ösztönző programok</p> <p>Iskolán kívüli segítő programok, szakemberek irányításával, ifjúsági házak, játszóházak, nyári táborok szervezése</p> <p>Prevenció, felvilágosító előadások</p> <p>Felvilágosítás, prevenció</p> <p>Pályaválasztási tanácsadás, ösztönző és tehetséggondozási programok</p>
Nők	<p>Hátrány a munkavállalás terén</p> <p>Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség</p> <p>Szakmai tapasztalat hiánya</p> <p>Egészségügyi problémák gyakorisága</p> <p>Családon belüli erőszak, nők bántalmazása, kihasználása</p>	<p>Családbarát munkahelyek, bölcsőde, óvoda létesítése, napközik üzemeltetése, kiskert művelő programok beindítása</p> <p>Felnőttoktatás helyben, szakképzések, tanfolyamok indítása</p> <p>Gyakorlatszerző foglalkoztatás közmunka programban, vállalkozások támogatása</p> <p>Életvezetési tanácsadás, egészségnevelés, szűrővizsgálatok megszervezése</p> <p>Önsegítő csoportok alakítása, anyagyermek otthon létrehozása, felvilágosítás, jogi segítségnyújtás megszervezése</p>
Idősek	<p>Elmagányosodás</p>	<p>Közösségi színterek kialakítása, házi segítségnyújtás kiszélesítése, pótmama-pótunoka program beindítása, internet használatának oktatása, biztosítása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kialakítása</p> <p>programok, szolgáltatások szervezése. Együttműködés a helyi</p>

	<p>Romló egészségi állapot</p> <p>Nyugdíjasok foglalkoztatásának hiánya</p> <p>Közbiztonság romlása, bűnözői csoportok céltáblája az idős lakosság</p> <p>A nyugdíjasok családon belüli kihasználása</p> <p>Negatív előítéletek a szociális ellátások igénybevételével kapcsolatban</p> <p>Idősek informatikai hiányossága jelentős</p>	<p>karitasz csoporttal</p> <p>Alap és szakellátások elérésének segítése, szűrővizsgálatok megszervezése, házi betegápoló szolgálat megszervezése</p> <p>Részmunkaidős foglalkoztatások lehetőségének biztosítása</p> <p>Térfigyelő kamerák bővítése, polgárőr csoport és egyéb társadalmi önszerveződések támogatása</p> <p>Jogsegélyszolgálat, információnyújtás, önszervező csoportok létrehozása</p> <p>Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás, helyi programok szervezése az ellátások népszerűsítésére</p> <p>Informatikai képzések biztosítása</p>
Fogyatékkal élők	<p>Nagy a fogyatékos gyermek családban nevelésének terhe a családra vonatkozóan</p> <p>Helyben nem megoldott a napközbeni felügyeletük, ellátásuk</p> <p>Épületek, járdák, parkok akadálymentesítése részleges</p>	<p>Önszervező csoportok, otthon végezhető munka, helyben foglalkoztatás</p> <p>Fogyatékkal élők nappali ellátásának biztosítása</p> <p>Pályázati lehetőségek kihasználásával az akadálymentesítés teljessé tétele</p>

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Az ivóvízhálózatra a település egyes részen lakók nincsenek rákötve.	ÉRV Zrt,-vel együttműködve ingyenes ivóvíz bekötés biztosítása
--	--	--

Jövőképünk

Az Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkóznak a magyar lakossághoz.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek erkölcsi nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek napközbeni ellátására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén munkavállalási, tanulási esélyük növelését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkkel való kapcsolattartásra.

2. Összegző táblázat -A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Minden ingatlan rákötése az ivóvíz hálózatra	Az ivóvíz hálózatra település egyes részein ingatlanok nincsenek rákötve.	Településünkön minden ingatlan legyen az ivóvíz hálózatra rácsatlakozva.	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Minden lakóépület a az ivóvíz hálózatra.	Polgármester	2027. 11. 23.	11. Az ivóvíz hálózatra rácsatlakoztatott ingatlanok száma.	Pályázat	Erőforrások megléte esetén biztosított.	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A mélyszegénységben élők és romák iskolázatlanságának csökkentése.	A településen mélyszegénységben élő és roma származásúak között magas arányban az iskolai képesítés nem éri el a 8 osztályt, illetve nincs	A településen mélyszegénységben élő munkanélküliek számának csökkentése. Csökkenteni a településen élő alulképzett, szakmai gyakorlattal	Szociális Szolgáltatásfejlesztési koncepció Megyei Köznevelés Fejlesztési Terv	Új Roma Stratégia (2019-2030) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A településen biztosítani a hátránnyal küzdők számára a 8 általános iskolai képesítés megszerzését, valamint a szakképzéseket. Helyben indított tanfolyamok,	Polgármester	2027. 11. 23.	11.- csökken az alulképzettek száma, emelkedik a szakképzettek aránya csökken a HHH gyerekek száma	Humán erőforrás -önkéntesek, szakemberek, civil szervezetek -Pályázati források, -s adományok Önkormányzat fenntartásában lévő épületek	Hosszútávon ha emelkedik a szakképzettség és szakmai gyakorlattal rendelkezők száma, javul a munkaerőpiacra való visszaintegrálódás esélye.	Nem releváns

		szakképesítésük.	nem rendelkező személyek számát. - Rövid táv: 2 év múlva mérhető arányban legyenek beiskolázva az érintettek - Közép táv: 5 év múlva 20 %- al csökken az aluliskolázottak száma. - Hosszú táv: 10 év múlva jelentősen csökkenthető a HHH -s gyermekek száma a településen, valamint a munkaerőpiacr a való visszajutás esélye nő.			gyakorlati képzésekhez oktatóhelyek kialakítása.							
2	A tartós munkanélküliség és ellátatlanság arányának csökkentése	A településen a mélyszegénységben élők és romák között magas munkanélküliek száma.	Csökkenteni kívánjuk a településen élők körében a tartós munkanélküliek arányát, valamint az ellátatlanok számát. - Rövid táv: 2 éven belül 5 %- al csökken a	Szociális Szolgáltatásfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Munkahelyek teremtése, egyéb foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, tattós jövedelem lehetőségének biztosítása, kiegészítő jövedelemszerzés	Polgármester	2027. 11. 23.	Statisztikai adatok Csökken a tartós munkanélküliek száma Teir, Ksh Munkaügyi Központ	Vállalkozások, munkáltatók bevonása mentor program szociális szövetkezet Pályázati lehetőségek kihasználása, önkormányzati önerő Kézműves ház, önkormányzati	A tartós munkanélküliek számának csökkentésével csökken az ellátatlanok aránya, javul a családok szociális helyzete.	Nem releváns	

			tartós munkanélküliek száma - Közép táv: 5 éven belül + 5 %-al csökken a tartós munkanélküliek száma - Hosszú táv: 10 éven belül + 10 %-al csökken a tartós munkanélküliek száma, így csökken az ellátatlanok aránya a településen.			lehetőségének biztosítása.				tulajdonú épületek, földterületek.			
3	A családon belüli magas gyermekszám okozta problémák enyhítése.	A településen élő roma családoknál igen jellemző a magas gyermekszám, 5-8 gyermek nevelése egy családon belül, amely megélhetést jelentősen nehezíti.	A nagycsaládok esetében a gyermekek helyzetének javítása, gyermekszegénység csökkentése, gyermekek esélyeinek javítása.	Szociális Szolgáltatás Fejlesztési Konceptió - Köznevelés-fejlesztési terv	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) " Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Felvilágosító, életvezetési tanácsadással segíteni a sokgyermekes családok életvitelét, Biztosítani a gyermekek napközbeni ellátását Az étkeztetés megszervezése az oktatási intézményekben, nyári gyereketkeztetés biztosítása	Polgármester, védőnők	2027. 11. 23.	11.	Csökken a gyermekszegénység, nő az esélyegyenlőség KSH TEIR	Szakemberek és önkéntesek bevonása, Baba-Mama klub pályázati források, adományok gyűjtése, társadalmi szervezetek bevonásával, alapítványok és egyházak segítségével önkormányzati épületek biztosítása	A gyermekszegénység csökkenésével nő az esélyegyenlőség, csökken az éhező gyermekek száma, a veszélyeztetett gyermekek száma. Javul a gyerekek teljesítőképessége, felkészülésük a társadalmi kihívásokra.	Nem releváns
4	Lakhatási feltételek javítása a településen.	Egyes mélyszegénységben élőknél	A mélyszegénységben élőknél	Településrendezési terv Településfejlesztési terv	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A lakhatási feltételek javítása,	Polgármester, Máltai Szeretetszolgálat	2027. 11. 23.	11.	Javulnak a mélyszegénységben élőknél	Szakemberek és önkéntesek bevonása pályázati	A lakhatási körülmények javulása pozitív	Nem releváns

		lakhatási körülményei rosszak. Ezek a komfort nélküli épületek nem alkalmasak lakhatásra.	lakhatási feltételeinek javítása. Rövidtáv: 2 éven belül feltérképezni a lakhatásra alkalmatlan és életveszélyessé vált ingatlanok egészét, folyamatosan aktualizálódó adatbázis létrehozása Közép táv: 5 éven belül ezek lebontása Hosszú táv: lakásvásárlás elősegítése a mélyszegénységben élők számára	szociális koncepció Költségvetési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	lakásvásárlás elősegítése pénzügyi támogatások bevonásával.	Ingatlan		lakhatási feltételei, emelkedik az ingatlanok komfortfokozata.	lehetőségek kihasználása adományok gyűjtése építőipari vállalkozások bevonása	hatással van az életkörülményekre, a fizikai és mentális állapot javulására, az egészségi állapotra.	
5	Az egészségi állapot szinten tartása, a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése.	A mentális és fizikai állapot romlása évről évre megfigyelhető a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében. Halmozott problémaként találkozunk a különböző szenvedélybetegségekkel ezekben az embereknél. Ezt okozza az	Az egészségesebb életmód ösztönzése a településeken élők körében. Szűrővizsgálatok népszerűsítése, a járványügyi előírások betartásával, a tudatos életvitelre felkészítéssel a mélyszegénység	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az alap és szakellátásokhoz való hozzájutás biztosítása, autazások megszervezésével. Egészséges életmód kialakításának segítése szakemberek bevonásával. Betegség tudat kialakítása. önszorgító csoportok	Polgármester, házi orvosok	2027. 11. 23.	Javul a fizikai és mentális állapot. Alkalmas lesz az egyén a munkavállalásra. Csökken a szenvedélybeteg aránya. KSH Önkormányzati Statisztikák	S szakemberek az egészségnevelésben, társadalmi szervezetek bevonása pályázati lehetőségek, terebérlet, önkormányzati tulajdonú épületek biztosítása, mikrobusz,	Csökken az egészségkárosított személyek száma, nagyobb lesz a lehetőség a munkavállalásra, a rendszeres bérjévedelem életminőség javulást eredményez.	Nem releváns

		egészségtelen életmód és az ingerszegény környezet.	gben élők és romák egészségi állapotának javítása a cél.			létrehozása, prevenciós előadások szervezése.						
6	A kilátástalanság megszüntetése, jövőkép kialakítása.	A mélyszegénységben élők és romák társadalmi csoportjához tartozó egyének élethelyzete kilátástalan, jövőképük nincs, és ezt örökítik generációkon keresztül, gyermekeikre.	A program során kiutat kívánunk mutatni a nehéz helyzetben élők számára, megtanítani őket a sorsuk irányítására, segítve ezzel a munkavállalásokat, életszínvonaluk emelését, és a jövőkép kialakítását. A gyermekek számára megtanítani, hogyan lesznek képesek tanulással és munkával saját élethelyzetükön javítani. Rövid távú cél: az érintettek hozzáállásának javítása. Hosszú távú cél: a felnövekvő generáció jövőképének javítása.	Gazdasági Program, Költségvetési Koncepció Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030) " Legyen jobb a jobbaknak " Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Életvezetési (tanácsadás, Önsegítő csoportok létrehozása, munkahelyek biztosítása mellett. Saját portán önerőből való gazdálkodás, földművelés, állattenyésztés támogatása. Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, fejlesztése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.	Polgármester, ASZAK vezetője	2027. 11. 23.	Egyre több család tartja fenn magát munkából származó jövedelemből, gazdálkodik és termeli meg az alapvető élelmiszereket. KSH TEIR Önkormányzati statisztikák	Mezőgazdasági szakemberek, szociális és mentálhigiénés szakemberek bevonása Őstermelők és kisvállalkozók bevonása Pályázati lehetőségek kihasználása	A program megvalósításával javul a családok életminősége hosszú távon, és gyermekeik szocializációja megfelelő irányba indul meg.	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A mélyszegénységben élő gyermekek életminőségének javítása	Településünkön a roma lakosság körében jellemző probléma, hogy "jövdelemforrás ként" kezelik a gyermekeket. Ennek hatására gyakoriak a 5-7 éves gyermekes családok. A szülők nem dolgoznak, egyedüli bevételi forrás a gyermekek után járó családtámogatás. Ebből a jövedelemből nem képesek a gyermekek számára megfelelő ellátást biztosítani.	A program során képezzük a szülőket arra, hogy gyermekeiket munkavégzésből származó bevételből tartásuk el, és biztosítsák számukra a megfelelő ellátást, életvitelük komfortosabbá tételével. Rövid táv: 2 éven belül felmérni a családok szociális helyzetét, és a szülők készségeit és képességeit. Közép táv: 5 éven belül 5 %-al csökkenteni a HHH-s gyermekek arányát hosszú táv: 10 éven belül 10 %-al csökkenteni a HHH-s gyermekek arányát	Felnőttképzési tanterv a Gazdasági program Költségvetési koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Megélhetés biztosítása munkahelyek teremtésével, munkalehetőség biztosításával. Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása. A szülők szemléletváltásának elősegítése önszorgató csoportok keretében, önkéntesek bevonásával.	Polgármester	2027.11.23.	Csökken a gyermekszegénység, javul a gyermekek oktatási intézményekben. KSH TEIR Köznevelési Helyi statisztikák	Önkéntesek, mentálhigiénés szakemberek, pszichológus bevonása. Pályázati források, célzott támogatások. elnyerése,	A szülők pozitív irányú szemléletváltás hatására csökken a gyermekszegénység.	Nem releváns
2	A gyermekek korai fejlesztésének	A szülők nem képesek megfelelő	A településen élő gyermekek minél	Köznevelési - fejlesztési terv	" Legyen jobb a gyermekeknek"	Fentiek eléréséhez bölcsőde	Polgármester, óvoda vezető	2027. 11. 23.	Az inger gazdag környezet	Óvoda pedagógusok, dajkák,	A korai szocializáció az iskolai	Nem releváns

	elősegítése megfelelő környezetben	környezetet és ellátást biztosítani gyermekek számára. Nem állít pozitív szülői mintát, gyakran elhanyagolás, ingerszegény környezetben nőnek fel.	és korábban bekerüljenek az oktatási intézményekbe, szocializációjuk segítése érdekében. Rövid táv: 2 éven belül az óvodai férőhelyek számának emelése középtávú terv: 5 éven belül bölcsőde és családi napközi kialakítása Hosszú távú cél: 10 éven belül a veszélyeztetett gyermekek aránya 50 % alá csökkenjen		ek Nemzeti Stratégia (2007-2032)	"kialakítása, óvodai férőhelyek bővítése, családi napközi létrehozása szükséges. A szülők részére életvezetési tanácsadás, gyermeknevelési tréningek, önszegítő csoportok létrehozása. Jól működő helyi családmódellek bemutatása.			biztosításával a korai szocializálódás erőteljesen megindul. KSH TEIR Oktatási intézmények és települési statisztikák	gondozónők létszámának emelése, mentálhigiénés szakemberek bevonása. Pályázati lehetőségek és önrő, vállalkozások bevonása. Épületek biztosítása, EU-s elvárásoknak megfelelő eszközellátottság	teljesítőképeséget javítja, mely pozitívan hat az esélyegyenlőségre biztosítására.	
3	Az iskolai hiányzások számának csökkentése	A településen élő iskoláskorú gyermekek között magas az iskolai hiányzások száma.	Vissza kell szorítani az iskolai hiányzások számát, és javítani kell az általános iskolát befejezők arányát, valamint a továbbtanulók arányát. Ehhez a szülői háttér felelősségteljes	Köznevelési -fejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) " Legyen jobb a gyermekeknek " Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Olyan felvilágosító (tanfolyamok, életvezetési tanácsadás, gyermeknevelési tréningek indítása, amelyekkel a szülőket segítjük a felelősebb gondolkodás irányába. Gyermekek motiválása,	Polgármester, iskolaigazgató	2027. 11. 23.	Csökken a hiányzások száma, emelkedik az iskolázott és képzett lakosság aránya. KSH TEIR Helyi Oktatási intézmény statisztikája	Mentálhigiénés szakemberek és pszichológusok bevonása Pályázati támogatások Helyi tantermek bérlése	Csökken az iskolai hiányzások száma, emelkedik a 8 általános iskolai végzettséget megszerzők és tanulók aránya, így csökken a HHH -s gyermekek száma.	Nem releváns

			ebb gondolkodásán kell erősíteni. Az iskola és a szülő közötti információáramlás, valamint a jelzőrendszeren belüli információáramlás erősítése. Rövid táv: 2 éven belül jelentősen csökken az iskolai hiányzások száma Közép táv: 5 éven belül 10 %-al nő az általános iskolát elvégzők aránya Hosszú táv: 10 éven belül 10 %-al csökken a HHH-s gyermekek aránya			életpálya modell állítása már gyermekkorban. A szülők bevonása az oktatásba helyi szinten.						
4	Korai gyermekvállalás	Településünkön jellemző a korai gyermekvállalás, ezáltal a sajátos nevelési igényű gyermekek száma.	Prevenációs programokkal felhívni a fiatalok korai gyermekvállalás veszélyeire. Gyermekgondozási tanácsadás szervezése. A	Köznevelési és fejlesztési terv Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti	Korai probléma felismerés szakemberek bevonásával, vizsgálatokra való eljutás segítése a gyermekek helyi intézményekbe	Polgármester, védőnők	2022. 11. 23.	Csökken a fiatal korban szülő nők aránya, javul a gyermekek egészséges életéhez való esélye. KSH TEIR Oktatási intézmény statisztikája	Pszichológus, fejlesztő pedagógus, logopédus, konduktor és mentálhigiénés szakemberek bevonása. Pályázati források Helyiség bérlése	A korai fejlesztés eredményeképpen jelentősen javul az SNI-s gyermekek helyzete a településen. Csökken a fiatal korban és	Nem releváns

			mentális problémák korai felismerése, és a korai fejlesztés biztosítása. Rövid táv: 2 éven belül Felmérni a 3-6 éves gyermekek körében a problémákat Közép táv: 5 éven belül kiépíteni a korai fejlesztés teljes feltételrendszerét Hosszú táv: 10 éven belül: helyben biztosítani a korai fejlesztés lehetőségét minden gyermeknek		Stratégia (2007-2032)	n. Felvilágosítás, speciális életvezetési tanácsadás a sérült gyermekek szüleinek.				fejlesztő eszközök beszerzése.	vállalók aránya.	
5	Programok szervezése szabadidő hasznos eltöltésére	Jelenleg a településen kevés program áll rendelkezésre a gyermekek számára a tanórán kívüli programok területén. Ez eredményezi, hogy szabadidejükben csellengenek,	Biztosítani a gyermekek számára a tartalmas és időtöltéshez a kívüli színtereket. Egy sportlétesítményen (tornaterem) belül biztosítani	Köznevelési - fejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) " Legyen jobb a gyermekeknek " Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Sportlétesítmény építse, nyári táborok szervezése. Prevenció és felvilágosító előadások szervezése a veszélyeztetett fiatalok és szülei körében.	Polgármester	2027. 11. 23.	Csökken a településen csellengő gyermekek száma. Helyi statisztikák	Szakemberek bevonása a drogprevencióba. Pályázati forrás sportlétesítmény megépítése, és teljes felszerelés	A szabadidő hasznos eltöltése biztosítja a gyermekek megfelelő irányú szocializálódását.	Nem releváns

		randalíroznak. Megjelentek településen könnyű drogok, bio drogok.	ifjúsági ház, játszóház és sportkörök működését.									
6	A helyi igényeknek megfelelő oktatás, tehetséggondozás	Településünk oktatási intézményeire jellemző, hogy magas a roma származású gyermekek aránya, a HH- és HHH gyermekek száma. Ennek megfelelő oktatási program készítése és tehetséggondozó foglalkozások megszervezése szükséges.	A megfelelő oktatási program kidolgozásával, a tehetséggondozó szabadidős foglalkozások beindításával elősegíthetjük a HH -s és a HHH -s gyermekek megfelelő fejlődését, tehetséggondozását, esélyeiket javíthatjuk az iskola befejezésére, szakma megszerzésére, és a továbbtanulásra.	Köznevelési -fejlesztési terv	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Oktatási program kidolgozása a helyi igényeknek megfelelően, tanórán kívüli tehetséggondozás, hetes kollégium szervezése, pedagógusok motiválása. Rövid táv: 2 éven belül 10 %-al nő az általános iskolát befejező gyerekek aránya Közép táv: 5 éven belül 20 %-al nő az általános iskolát befejező diákok aránya Hosszú táv: 10 éven belül 30 %-al nő az általános iskolát befejező diákok aránya	Polgármester, iskolaigazgató	2027. 11. 23.	Csökken a településen a HH -s és HHH -s valamint veszélyeztetett gyermekek száma. KSH TEIR Önkormányzati statisztika Oktatási intézmények statisztikája	Pedagógusok és mentálhigiénés szakemberek bevonása, kézművességgel foglalkozó szakemberek bevonása pályázati források közoktatásban helyiségek biztosítása, kézműves anyagok biztosítása	A felnővekvő generáció számára biztosabbá válik a megélhetés, a csökken a mélyszegénység a településen.	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A munkavállalás és a család összeegyeztethetőségének javítása.	Társadalmi probléma, hogy a kisgyermekes anyák, vagy gyermekvállalás	A program megvalósítása a kisgyermekes anyukák is	Köznevelési -fejlesztési terv Településfejlesztési Terv	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségi Elősegítő	Családbarát munkahelyek kialakítása, bölcsődei férőhelyek	Polgármester	2027. 11. 23.	A gyermekek napközbeni elhelyezésének megoldásával	Óvoda pedagógusok, bölcsődei gondozók és vállalkozók	Javulnak a nők munkavállalási esélyei, ezzel stabilizálódik a családok	Nem releváns

		előtt álló nők nehezebben találnak munkát maguknak.	megfelelően visszakerülhetnek a munka világába. Rövid távú terv: 2 éven belül 5 %-al több kisgyermekes nő tud elhelyezkedni Középtávú terv: 5 éven belül 10 %-al több kisgyermekes anyuka tud elhelyezkedni Hosszú távú terv: 10 éven belül 15 %-al több kisgyermekes anyuka tud elhelyezkedni		Nemzeti Stratégia (2010-2021)	biztosítása, óvodai férőhelyek bővítése, családi napközik létrehozása.			a szülők munkába tudnak állni KSH TEIR Önkormányzati statisztika Munkaügyi központ statisztikája	bevonása Pályázati és normatív támogatások igénybevétele Épületbővítések, új helyiségek kialakítása, berendezése	anyagi helyzete és megélhetése.	
2	A nők iskolázatlanságának csökkentése	A településen élő regisztrált munkanélküliek között a nők között aránya magasabb, iskolai képzésük nem éri el a 8. osztályt, illetve nincs szakképzésük. Azoknak, akiknek van, nincs lehetőségük szakmai gyakorlat	Csökkenteni a településen élő alulképzett, szakmai gyakorlattal nem rendelkező nők számát. - Rövid táv: 2 év múlva mérhető arányban legyenek beiskolázva az érintettek - Közép táv: 5 év múlva 20 %-al csökken az alul	Szociális Szolgáltatásfejlesztési koncepció Megyei Köznevelési és Fejlesztési Terv	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A településen biztosítani a hátránnyal küzdők számára a 8 általános iskolai képzés megismerését, valamint a szakképzéseket. Helyben indított tanfolyamokkal emelni a szakképzéssel rendelkezők számát. Gyakorlati	Polgármester	2027. 11. 23.	- csökken az alulképzettek száma, emelkedik a szakképzettek aránya csökken a HHH gyerekek száma	Humán erőforrás (önkéntesek, szakemberek, civil szervezetek) - Pályázati források, Önkormányzat fenntartásában lévő épületek biztosítása	Hosszú távon ha emelkedik a szakképzéssel és szakmai gyakorlattal rendelkezők száma, javul a munkaerőpiacra való visszaintegrálódás esélye	Nem releváns

		szerzésére.	iskolázott nők száma. - Hosszú táv: 10 év múlva jelentősen csökkenthető a HHH -s gyermekek száma a településen, valamint a munkaerőpiacr a való visszajutás esélye nő.			képzésekhez oktatóhelyek kialakításával, és helyben foglalkoztatással növelni a szakmai gyakorlattal rendelkezők arányát.						
3	Egészségnevelés a nők körében	A településen élő nők körében gyakoriak a krónikus betegségek, úgy a fizikai mint a mentális állapot terén. Ennek egyik oka, hogy viszonylag korán és sok gyermeket vállalnak, valamint otthon, ingerszegény környezetben, rossz szociális körülmények között élnek.	A nők általános egészségi állapotának javulása pozitív kihatással van a gyermekek nevelésére. Rövid távú cél: 2 éven belül 5 %-al csökkenteni a krónikus betegségek megjelenését a nők körében. Középtávú cél: 5 éven belül 7 %-al csökkenteni a krónikus betegségek megjelenését a nők körében. Hosszú távú cél: 10 éven belül 10 %-al	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Életvezetési tanácsadás, egészségnevelés, szűrővizsgálatok megszervezése, szabadidős programok szervezése, baba-mama klubok indítása.	Polgármester	2027. 11. 23.	11. Egészségesebb szülőkből egészségesebb családokat nevelnek.	Szakemberek bevonása Pályázati támogatások Helyiségek biztosítása	Hosszabb élettartam, és könnyebb munkavállalás.	Nem releváns

			csökkenteni a krónikus betegségek megjelenését a nők körében									
4	A családon belüli erőszak eseteinek feltárása, megelőzése	Gyakori jelenség a családon belüli erőszak, amiknek általában a nők vannak leginkább kitéve. Tapasztalatok alapján a nehéz szociális helyzetben élőkkörében gyakori a nők bántalmazása. A nehéz sors generálta felfokozott idegi állapot szüli ezeket az élethelyzeteket.	Megelőzni a családon belüli erőszak lehetőségét, illetve enyhíteni a kiváltó okokat.	Szociális Szolgáltatásfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Anyagyermek otthon létrehozása, öngyógyító csoportok alakítása, jogi segítségnyújtás megszervezése, felvilágosítás.	Polgármester	2027. 11. 23.	Javul a családok életminősége és szociális és gyermekvédelmi intézmények statisztikái	Mentálhigiénés és jogi szakemberek bevonása Pályázati források	Csökken a családokon belüli erőszak, a nők kiegyensúlyozottabbak lesznek.	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Az elmagányosodás enyhítése az időskorosztálynál	A lakosság körében jellemző az elmagányosodás, mivel a fiatalok elvándorolnak az ország más területeire munkahely reményében.	Az idősek élethelyzetének javítása. Rövidtáv: 2 éven belül 10 % -al emelni az alapellátásokat igénybe vevők számát Középtáv: 5 éven belül megalakítani a jelzőrendszeres házi	Szociális Szolgáltatásfejlesztési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (201-2022) (2023-2024)	Közösségi színterek kialakítása, alapellátások bővítése, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény létrehozása.	Polgármester, Idősek Tanácsának elnöke	2027. 11. 23.	Az időstársadalom ellátottsága javul, ezzel életminőségük is javul. Önkormányzati statisztikák Intézményi statisztikák	Szociális szakemberek és egyházi, valamint társadalmi szervezetek bevonása Pályázati források, állami támogatások	Egészségesebb és biztonságosabb életminőség az idősek körében.	Nem releváns
---	--	---	---	---	---	---	--	---------------	--	---	--	--------------

			segítségnyújtás t Hosszú táv: 10 éven belül átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény kialakítása									
2	Idős korban felmerülő betegségek által előidézett kritikus élethelyzet javít	Az idős korban kialakuló betegségek gyakran ellehetetlenítik a saját lakókörnyezetben való gondozást. Erre rákódik még problémaként, hogy településen élő idősök körében sok a magányos, hozzátartozó nélkül élő ember.	Egészségesebb idős kor elérése, valamint átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás biztosítása. Rövid táv: 2 éven belül felmérni az igényt az átmeneti elhelyezés iránt Középtáv: 5 éven belül megteremteni a pénzügyi és tárgyi feltételeit egy intézménynek Hosszú táv: 10 éven belül létrehozni az intézményt a településen élő rászorulóknak részére	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió Költségvetési koncepció Gazdasági terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030.	Alap és szakellátások elérésének segítése, szűrővizsgálatok szervezése, prevenciók szemlélet erősítése, átmeneti elhelyezést nyújtó szolgáltatás biztosítása.	Polgármester, Idősek Tanácsának elnöke	2027. 11. 23.	Az idős lakosság egészségi állapotának és szociális helyzetének megfelelő ellátásban részesül KSH TEIR Önkormányzati statisztika Intézményi statisztika	Szociális szakemberek, egészségügyi kapcsolatok Pályázati források, normatív támogatások vállalkozások bevonása Épület és annak berendezése, kisbusz beszerzése	Emelkedik az ellátásban részesülő idősök száma.	Nem releváns
3	Az idős, de munkaképes lakosság részére jövedelem kiegészítő	Alacsony nyugdíjjal rendelkező de még munkaképes	Az alacsony nyugdíjjal rendelkező lakosság életszínvonalán	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió Költségvetési	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2021) (2023-2025)	Részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségének biztosítása Családi	Polgármester	2027. 11. 23.	Emelkedik az alacsony jövedelemmel rendelkező nyugdíjasok	Vállalkozók / vállalkozások bevonása Pályázati lehetőségek	Hosszabb ideig képes az idős lakosság gondoskodni önmagáról	Nem releváns

	programok indítása	lakosság részére olyan jövedelemkiegészítő lehetőségek biztosítása, amely a HEP egyéb intézkedéseit segít kivitelezni.	ak javítását Rövid táv: 2 évben belül emelni a foglalkoztatottak arányát 5 %-al Közép táv: 5 évben belül emelni a foglalkoztatottak arányát 10 %-al Hosszú távú cél: 10 évben belül emelni a foglalkoztatottak arányát 15 %-al	terv		óvodákba és napközike való bevonás Pótmama program indítása a településen			megélhetésük esélye KSH TEIR Munkaügyi statisztikák Önkormányzati statisztika	Helyiségek bérlése, berendezése		
4	A közbiztonság javítása	A településen garázddalkodó bűnözői csoportok legkedveltebb céltáblája az idősek lakosság, hiszen nem képesek önmagukat megvédeni.	Biztonságosabb idős kor és élethelyzet megteremtése Rövid táv: 2 évben belül csökkenjen 5 %-al a bűnelkövetések aránya Középtáv: 5 évben belül csökkenjen 10 % - al a bűnelkövetések aránya Hosszú táv: 10 évben belül csökkenjen 15 % -al a bűnelkövetések aránya	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió Költségvetési terv	Idősek Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2025)	Térfigyelő kamerák bővítése, polgárőr csoport és egyéb társadalmi önszerveződések támogatása, riadólánc kialakítása és "szomszéd figyelő" rendszer népszerűsítése.	Polgármester, Idősek Tanácsának elnöke	2027. 11. 23.	Javul a közbiztonság a településen Önkormányzati statisztikák Rendőrségi statisztikák	Bűnmegelőzési szakemberek bevonása Pályázati források Térfigyelő kamerák bővítése és egyéb biztonságtechnikai berendezések beszerzése	Javuló közbiztonság, élhetőbb település hosszú távon.	Nem releváns
5	Nyugdíjasok	Sok esetben	A családokon	Szociális	Időügyi	Jogsegélyszolgálat	Polgármester	2027. 11.	Biztonságosa	Jogi és	Generációk	Nem

	családon belüli helyzetének javítása	tapasztaljuk, hogy a rossz szociális helyzetben élő családok nyugdíjas időseket jövedelem forrásnak használják. Nyugdíjukat elveszik felélik, megfelelő ellátásukról azonban nem gondoskodnak.	belüli kapcsolatok javulása azzal, hogy a fiatalok arányára munkahelyteremtéssel megélhetést biztosítunk, és így nem kényszerül az idős szülők jövedelmének felélésére.	Szolgáltatásfejlesztési Konceptió Gazdasági program	Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2025)	at működtetése, információnyújtás, idősök otthoni látogatására társadalmi szerveződések létrehozása, önszervező csoportok működtetése, a fiatalabb generáció részére munkahelyek teremtése	er, Idősek Tanácsának elnöke	23.		bb élet a családon belül KSH Önkormányzati statisztikák	mentálhigiénés szakemberek, társadalmi és egyházi szervezetek bevonása Pályázati források kihasználása Tanácsadó iroda működtetése	egymás közötti kapcsolatának javulása, az idős emberek nagyobb megbecsülése.	releváns
6	A negatív előítéletek enyhítése	Gyakori probléma a szociális ellátások igénybevételekor a negatív előítélet. Szégyennek érzik az idősök, hogy idegen segítségére szorulnak, mert nem képesek önmagukat ellátni, és nincs segítség nyújtó hozzátartozó.	A negatív előítéletek enyhítése, megszüntetése az ellátásokkal kapcsolatban. Javítani a kommunikációt a szolgáltató és a településen élők között.	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2025)	Felvilágosítás, életvezetési tanácsadás, helyi média bevonása, szemléletváltás elősegítése, programok szervezése az ellátások népszerűsítésére, gondozói hálózat bővítése, önkéntesek bevonása,	Polgármester, Idősek Tanácsának elnöke	2027. 11. 23.	11.	Javul az ellátottság az idősök körében. Önkormányzati statisztika, Intézményi statisztika KSH	Szociális szakemberek bevonása, média bevonása, önkéntesek, társadalmi és egyházi szervezetek bevonása	A szolgáltatások elfogadása javít az idős emberek és családjaik helyzetén.	Nem releváns
7	Idősök és az internet	Az idősök informatikai hiányossága magas.	Az idősök számára informatikai képzés biztosításával szélesíteni látókörüket, kinyitni	Gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	Igény felmérése az idősök körében Pályázati lehetőségek felkutatása Helyszín biztosítása	Polgármester, Idősek Tanácsának elnöke	2027. 11. 23.	11.	Interneten keresztüli kapcsolattartások száma növekszik.	Anyagi, pályázati erőforrások Humán erőforrás	Meglévő erőforrások esetén hosszútávon fenntartható.	Nem releváns

			számukra a virtuális világ ablakait, melynek segítségével kapcsolatot tudnak tartani távol élő rokonaikkal, barátaikkal.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	A fogyatékkal élők napközbeni ellátásának biztosítása	A településen nem működik fogyatékosok nappali intézménye	Fogyatékosok nappali intézményének létrehozása Rövid táv: 2 éven belül az igények felmérése, a források felkutatása Közép táv: 5 éven belül az intézmény kialakítása, működésének stabilizálása Hosszú táv: 10 éven belül az intézményt igénybe vevők részére a foglalkoztatás megszervezése	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fogyatékkal élők nappali ellátásának biztosítása, a fejlesztő foglalkozásokhoz való hozzájárulás biztosítása, utaztatás megszervezése	Polgármester	2027. 11. 23.	A sérült emberek életesélyei javulnak KSH TEIR Önkormányzati és intézményi statisztika	Fejlesztő szakemberek, védőnői hálózat, egészségügyi hálózat bevonása Pályázati lehetőségek és állami támogatások igénybevétele Épület beszerzése és berendezése Mozgáskorlátozott kisbusz beszerzése	Javul a sérült emberek esélyegyenlősége, életminősége	Nem releváns
2	Fogyatékos gyermeket nevelő családok terheinek enyhítése	A fogyatékos gyermeket nevelő családok terhei jelentősen magasabbak, hiszen ha nincs megfelelő	A szülők és a család segítése, terheik enyhítése Rövid táv: 2 éven belül közösségi	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Önsegítő csoportok létrehozása, (támogatása, otthon végezhető munka	Polgármester	2027. 11. 23.	A családok élethelyzetén avulása KSH Önkormányzati statisztika Intézményi	Mentálhigiénés szakemberek, társadalmi szervezetek, egyház bevonása, vállalkozások	A fogyatékkal élők családjaik esélyegyenlősége javul	Nem releváns

		napközbeni ellátás biztosítása a településen, akkor valamelyik szülő kénytelen otthon maradni a gyermekkel, felnőttel, ami jelentős jövedelem kieséssel jár.	életterek kialakítása fogyatékos gyermeket nevelő szülők számára Közép-táv: 5 éven belül az ellátórendszer kiszélesítése Hosszú táv: 10 éven belül az érintett családok komplex kezelésének megvalósítása			szervezése, helyben részmunkaidőben való foglalkoztatás, szupervízió a szülők részére			statisztika	bevonása Pályázati források, adományok gyűjtése Helyiség biztosítása		
3	Közhasznú épületek akadálymentesítése	A településen működő közhasznú épületek akadálymentesítettek, kivéve egy épületet.	A településen működő összes közhasznú épület járható, akadálymentesítése folyamatosan a határidő végéig.	Településrendezési terv Településrendezési koncepció Költségvetési Koncepció Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázati lehetőségek kihasználásával akadálymentesítései	Polgármester	2027. 11. 23.	A fogyatékkal élők és mozgáskorlátozottak életésélyeinek javulása KSH TEIR Önkormányzati statisztikák	Szakemberek bevonása Pályázati lehetőségek kihasználása, önkormányzati és eszközeinek beszerzése	A fogyatékkal élők mozgáskorlátozottak esélyegyenlősége biztosítottá válik	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1.A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2.A megvalósítás folyamata

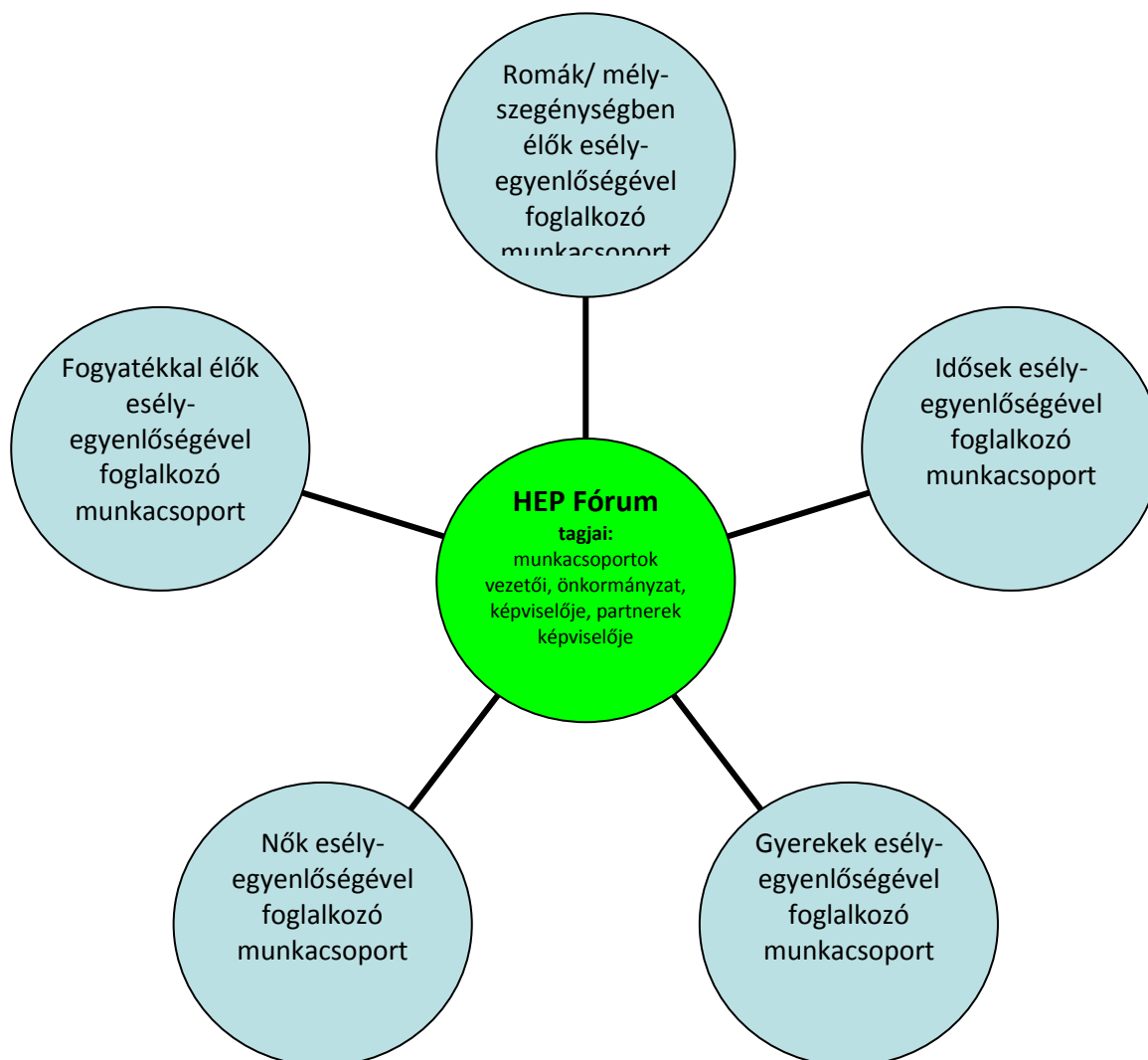
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,

- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkrimináció mentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Arló Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Arló Nagyközség Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **120/2022.(XI.24.)** számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Arló, 2022. november 24.

Vámos Istvánné dr.
polgármester

Klisóczkiné Papp Andrea
jegyző

KIVONAT

Arló Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete
2022. november 24-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület 6 jelenlévő tagja 6 igen szavazattal, egyhangúan az alábbi határozatot hozza:

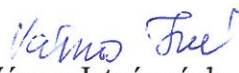
Arló Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
120/2022. (XI. 24.) határozata
Arló Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2022-2027)
elfogadásáról

Arló Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete Arló Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2022-2027) elfogadja.

Határidő: 2024. november 30.

Felelős: Vámos Istvánné dr. polgármester

K. m. f.

Vámos Istvánné dr.
polgármester

Klisóczkiné Papp Andrea
jegyző